

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur už Suvienytų Valstijų \$1.50

Apskeltimų kainų klauskit laišku. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 43 Keleivio Telefonas SO. BOSTON, OCTOBER-SPALIO 25 D., 1939. Keleivio Telefonas METAI XXXIV
SOUTH BOSTON 3071 "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 SOUTH BOSTON 3071

Naciai Atiduoda Lietuvai Klaipėdą 55-iems Metams

BET 60.000 RUSŲ UŽIMA BALTIJO PAJURĮ.

Jie atvažiuoja su tankais ir spauštuvėn propagandai skleisti.

Leidžiant "Keleivį" spaudon, iš Rygos atėjo šitoks pranešimas:

Šį panedėlį čia gauta iš Kauno žinių, kad Lietuvos vyriausybė vedanti su vokiečiais derybas dėl Klaipėdos krašto Lietuvai grąžinimo. Sakoma, kad Klaipėda busianti atiduota Lietuvai valdyti per 55 metus. Tuoju busianti paskelbta ir oficiali sutartis.

Rygoje esą manoma, kad Klaipėdos grąžinimo bus pareikalavę Sovietai, nes kai jie dabar paima savo kontrolėn visą Lietuvą, tai jiems svarbu kartu gauti ir Klaipėdos kraštą. Hitleris turi Sovietams pataikauti, nes jam reikalinga jų pagalba.

Apie Suvalkų kraštą, kurį dabar vokiečiai turi užėmę, šita žinia nieko nemini. Taip pat neaišku, kodėl Klaipėda busianti grąžinta tik 55-kiems metams. O kaip bus tam laikui pasibaigus? Ar tuomet Lietuva ir vėl turės Klaipėdos netektį?

Jeigu Klaipėda ištikrųjų pavedama Lietuvai valdyti tikrai per tam tikrą laiką, tai išrodo, kad ji nėra Lietuvai grąžinama kaip jos nuosavybė, o tik išnuomojama kaip kokia koncesija. Jeigu Vokietija sutiktų visus vokiečius iš tenai iškraustyti, kaip jie dabar iškraustomi iš kitų Baltijos kraštų, tai per 55 metus Klaipėdos kraštas galėtų but nuo jų apvalytas. Bet čia vėl kyla klausimas, ar vokiečių vietos neužims rusai?

"New York Times" korespondentas, Otto D. Tolischus, šį panedėlį piešia Pabaltijo valstybių likimą labai tamsiomis spalvomis. Jis gerai tuos kraštus pažįsta ir žino netik oficialiai skelbiamus valdžių pranešimus, bet žino ir tą, kas nėra viešai skelbiama. Jis sako, kad Pabaltijo kraštų gyventojai dabar baisiai nusiminę. Išgyvenę per 20 metų nepriklausomą, pradėję kurti savo kultūrą ir stiprėti ekonomiškai, jie staiga pamatė, kad ant jų griūva rusų bangos. Oficialiai rusai ateina kaip draugai, sako šitas korespondentas, bet tie draugai ateina visai nekviešti ir ateina ginkluoti.

Estijon atvyko jau 20,000 raudonarmiečių. Atvyko su tankais, šarvuotais automobiliais, kulkasvaizdžiais ir kanuolėmis. Tai didesnė jėga, negu pačios Estijos armija. Estijoj jie jau užėmė Paldiskio (Baltijos) uostą, o toliau užims Ezelio ir Dago salas.

Latvijoj rusų laivynas jau užėmė Liepojos uostą ir užims da Ventspilį ir kitas strategines vietas. Latvijoj irgi stovės 20,000 raudonarmiečių.

Taip pat 20,000 raudonosios armijos kareivių ateis

ir Lietuvon. Viena dalis jų apsisistos Palangoj, o kitos vietos bus parinktos vėliau. Jeigu Klaipėda ištikrųjų bus pavesta Lietuvai, tai nėra abejonės, kad rusai ir tenai pastatys savo garnizoną.

Sutartyse Maskva visoms Pabaltijo valstybėms pasižadės nesikišti į vidurinę jų santvarką. Bet Estijoj jau pasirodė, kiek šitos sutartys vertos. Raudonoji armija da nebuvo tenai atvykus, o bolševikų spauštuvė Estijon jau atvažiuo. Kartu atvyko ir politiniai propagandistai, estai komunistai, baigę Sovietuose propagandos kursus.

Latvijon atvykę rusai jau pareikalavo, kad visi komunistai, kurie iki šiol sėdėjo kalėjimuose, būtų paleisuoti. Ir Latvijos valdžia, kaip praneša telegramos, rusų reikalavimą jau išpildė. Tai parodo, kiek yra vertas Maskvos pasižadėjimas nesikišti į vidaus reikalus.

Rusijos Pasiaiškinimas Amerikai.

Kadangi prezidentas Rooseveltas nusiuntė Maskvai notą, patardamas Sovietų valdžiai neskriausti Suomijos, tai Sovietų Sąjungos prezidentas Kalininas atsiuntė Rooseveltui savo pasiaiškinimą. Jis sako, kad Sovietai yra pripažinę Suomijai nepriklausomybę ir niekad prieš finų laisvę nesikėsins ir neturį tikslo skriausti ją dabar. Viskas, ko Sovietai nori, tai tik "sustiprinti draugiškus santykius" su Suomija.

But suomiai sako, kad tas "santykių sustiprinimas" esąs pavojingas jų tautos laisvei, ir šaukia stipresnių valstybių užtarimo.

NUSKANDINO DU ANGLIJOS LAIVU ISPANIJOS PAKRASTY.

Pereitą savaitę submarina nuskandino du Anglijos garlaivius netoli nuo Ispanijos pakraščio. Vienas jų buvo 10,000 tonų talpos "Yorshire", o kitas, kiek mažesnis, "City of Mandalay". Abudu laivai plaukė iš Indijos į Angliją. Su jais buvo 67 žmonės, o apie 300 keleivių išgelbėjo Amerikos prekybos laivas "Independence Hall".

AMERIKA TURI DAUGIAU KAIP PUSĘ PASAULIO AUKŠO.

Washingtono iždas praneša, kad pereitą savaitę šios šalies aukso atsarga jau perėjo \$17,000,000,000. Tai esą 67 nušimčiai viso pasaulio aukso, turimo valdžių ir valstybių bankų atsargose.

VOKIEČIŲ LAIVAS VEŽA ALIEJŲ IŠ MEKSİKOS.

Iš Tampico uosto pereitą subatą vokiečių laivas "Emma Friedrich" išplaukė su 39,000 bačkų aliejaus. Kažin, ar angliai nesugaus jį?

Francuzai ir Vokiečiai Nenori Muštis.

Hitleris sakosi iš Francuzijos nieko nenorįs.

Amerikos laikraščių korespondentai praneša iš Europos, kad dabartinis karas esąs "keisčiausias iš visų karų". Jau 18 savaitių kaip jis prasidėjo, o tikrų mušių da nebuvo. Tiesa, vokiečiai su rusais sunaikino Lenkiją. Bet tuo viskas ir pasibaigė. Francuzai buvo da iš pradžių perėję per sieną į Vokietiją, bet vokiečiai juos išstūmė atgal, ir daugiau negirdėt nei šuvio vakarų fronte. Hitleris pasakė, kad iš Francuzijos jis nieko nenorįs ir jo armija tenai neišsianti. "Francuzų-vokiečių karo knygajau uždaryta", jis sako. Todėl jis siūlo francuzams daryti taiką. Tik prieš Angliją jis griežia dantį. Ji esanti mirtinas Vokietijos priešas ir ją reikia sunaikinti.

Ar francuzai taikysis be Anglijos, kol kas da sunku pasakyti; bet kad jie neturi noro su vokiečiais muštis, tai aišku. Paskutinėmis dienomis iš vokiečių apkasų keliamos išskabos su užrašais: "Francuzai, nešaudykite į mus; mes nešaudysim į jus." Ir žinios sako, kad šaudymai ištikro nutilo.

Karui prasidedant visi manė, kad vokiečių orlaiviai tuoj subombarduos Paryžių ir kitus Francuzijos miestus, o francuzai naikins Vokietijos miestus. Dabar gi, po 18 savaitių, vokiečiai da nėra numetę nei vienos bombos į Paryžių.

Vokiečiai naikina tik Anglijos laivyną. Jų orlaiviai atakuoja ir Anglijos uostus. Bet Francuzijos nepuola.

KOKIA BUS HITLERIO ATSTATYTA LENKIJA.

Berlyno žiniomis, Hitleris žada Lenkijos valstybę atstatyti, bet ji busianti vienu lenkų ir daug mažesnė, negu buvo po caro valdžia prieš 1914 metus. Jo planas naujai Lenkijai susideda iš 5 punktų:

1. Lenkija iš vienu lenkų.

2. Jos ribos siauresnės, negu buvo iki 1914 metų po Rusijos valdžia.

3. Tačiau lenkams paliekamas jų religinis centras Čenstakava ir patriotinis centras Krokuva.

4. Lenkijos ribose turės buti kokia nors žydų valstybėlė, gal Liublino apylinkė, Vislos ir Sano upių tarpe.

5. Iš tų Lenkijos teritorijų, kurias užėmė vokiečiai, visi lenkai bus iškraustyti ir už tą iškraustymą ant busimos Lenkijos valstybės bus užkrauta sunki kontribucijos našta.

RUMUNIJOS YRA 22,000 LENKIJOS KAREIVIŲ.

Paryžiaus žiniomis, Rumunijon pabėgo iš viso 22,000 Lenkijos karių. Visi jie tenai buvo internuoti ir sutalpinti į stovyklas, kur jie turės buti iki karo pabaigos. Lenkijos valdžia Paryžiuje gavusi skundų, kad tie 22,000 vyrų neturi pastogės, guli po atviru dangumi, negauna pakankamai pavalgyti ir neturi šiltų drapanų. Jų padėtis apverktina.

Rusai Išvežė Mašiną iš Vilniaus.

Lietuvių kariuomenė įnėjo miestą tik šią savaitę.

Pereito nedėdienio vakarą per radiją buvo pranešta šitokia žinia iš Kauno:

Kaunas. — Lietuvos vyriausybė čia paskelbė, kad Sovietų armija jau galės įnėti į Vilnių rytą (panedėlį, 23 spalį). Nors Sovietai buvo pradžioje perduoti Lietuvos sostinę taip kaip ji buvo, Lietuvos valdžia tačiau praneša, kad rusai išardė Vilniaus fabrikus ir mašinas išgabeno į Sovietus.

KOMUNISTAI NEISILEIDŽIA VILNIUN LIE-TUVIŲ.

Einant "Keleiviu" spaudon, radijas pranešė, kad atėję prie Vilniaus lietuviai rado jau organizuotus ir apginkluotus komunistų pulkus, kurie stato ataklų pasipriešinimą Lietuvos kariuomenei. Įvykęs smarkus ginkluotas susikirtimas. Šitie ginkluoti komunistai buriai sakosi atstovaujant "vieto gyventojus" ir Lietuvos valdžios Vilniun neįsileisia.

Suomiai Vėl Nutraukė Derybas Su Rusais.

Šį panedėlį Maskvoje buvo atnaujintos Sovietų Rusijos derybos su Suomija dėl Rusijos reikalavimų. Panedėlio vakare radijas skelbė, kad rusai nusileidė ir derybos jau einančios prie galo. Bet utarninko rytą, 24 spalį, radijas pranešė, kad derybos vėl nutrauktos, nes jau baigiant drautės rusai staiga išklė naujų reikalavimų, kurie pažeidžia Suomijos nepriklausomybę.

Suomijoj tuo tarpu paskelbta vidaus paskola apsigimimo tikslams. Valdžia nori sukelti 500,000,000 suomiškų markių apsigiminių, jeigu teks gintis nuo bolševikų agresijos.

POPIEŽIUS STATO SLĖPTUVĘ NUO BOMBŲ.

Iš Vatikano pranešama, kad popiežius planuoja statyti savo dvare slėptuvę nuo oro bombų. Jis bijosi mirti, todėl nori turėti apsaugą, jeigu Italija išėtu į karą ir orlaiviai pradėtų bombarduoti Romą.

SOVIETŲ PLEBISCITAS LENKIJOS ESAS NELEGALUS.

Lenkijos valdžia Paryžiuje išsiuntinėjo Francuzų, Anglijai ir visoms neitralsioms valstybėms notą, pareikšdama, kad organizuotus rusų užimtose Lenkijos žemėse plebiscitas prieštarauja tarptautiniams įstatymams ir neturi jokio legalio pagrindo.

K. ROOSEVELTAS ISIRASĖ ANGLŲ ARMIJON.

Kermis Roosevelt, buvusio prezidento Tado Rooseveltto sunus, pereitą savaitę įsirašė britų armijon antrojo leitenanto laipsniu. Per buvusį pasaulinį karą jis irgi tarnavo anglų armijoj.

Kas Nuskandino "Athenią."

Vokietijos naciai nesiliauja skelbę, kad paskelbus Anglijai karą, pirmutinį laivą ("Athenią") nuskandinę patys anglai, norėdami įtraukti Ameriką į karą. Da ir pereitą nedėdienį Hitlerio propagandos ministeris Goebbels šaukė per radiją į Anglijos laivyno ministerį Churchillą: "Atsistok, niekšė, ir prisipažink mums," kad pats liepei "Athenią" nuskandinti!

Tuo tarpu Jungtinių Valstijų senatorius Reynolds (reakcininkas) sako, jog nėra jokios abejonės, kad "Athenią" nuskandinęs Stalinas.

Bet to laivo keleiviai, kurie buvo išgelbėti, visi liudija, kad jų laivą paleidus jurių dugną vokiečių submarina.

NACIAI-SOVIETAI UŽGRIEBĖ AMERIKOS LAIVĄ.

Iš Maskvos pranešama, kad šį panedėlį į Kolos ilanką, Rusijos šiaurėje, Vokietijos nacių karo laivas atsisarė Amerikos prekybos garlaivį "City of Flint", ir Sovietų valdžia jį sulaikiusi. Pagrobė Amerikos laivą, naciai nutraukė nuo jo žvaigždėtą Jungtinių Valstijų vėliavą, o jos vieton iškabino Hitlerio svastiką, kaip ženklą, kad tas laivas jau nebe Amerikos, bet vokiečių nuosavybė.

Amerikoje šita žinia sukėlė didelę audrą, ne tiek prieš nacių, kiek prieš Sovietus, kurie budami neva neitrals valstybė internavo kitos neitrals valstybės laivą. Laivas vežė traktorius, vašką, siuvamas mašinas, ir kitką.

VOKIEČIAI UŽMUŠĖ VARŠUVOJ 40,000 ŽMONIŲ.

Pulkininkas Erik de Laval, buvęs prieš švedų atstovybės Varšuvoj karinis atašė, dabar sugrįžęs Švedijon pasakė spaudos atstovams, kad vokiečių orlaiviams ir artilerijai Varšuvą bombarduojant buvę užmušta tarp 20,000 ir 40,000 žmonių. "Aš niekad nebuvau matęs taip pašėlusiai miestą bombarduojant, kaip Vokiečiai bombardavo Lenkijos sostinę su 1,000,000 gyventojų," sako jisai.

UŽIMTOJ LENKIJOS BUVO PLEBISCITAS.

Iš Maskvos pranešama, kad rusų užimtose Lenkijos žemėse pereitą nedėdienį buvo suruoštas plebiscitas, tai yra žmonių balsavimas, kuriuo jie turėjo atsakyti į klausimą, ar jie nori buti po Sovietų Rusijos globo. Nors šiuos žodžius rašant to balsavimo daviniai da nežinomi, tačiau ir be to jau galima numanyti, kad atsakymas bus "taip," nes kitokios išeities žmonėms dabar jau nėra.

RUSŲ KARO LAIVAI UŽĖMĖ LIEPOJĄ.

Rygos žiniomis, penki rusų karo laivai šį panedėlį jau užėmė Latvijos uostą Liepoją. Busią užimti ir da du uostai, turbut Ryga ir Vinduva.

Ruošiasi Uždaryt Amerikos Komunistų Partiją

Prasidėjo 42 Valandų Darbo Savaitė.

Podraug 12,300,000 darbininkų gaus daugiau algos.

Pagal algų-valandų įstatymą, Amerikos darbininkų algos turi kilti laipsniais aukšty, o darbo valandos turi but trumpinamos. Taip turi eiti iki 1945 metų, kuomet visiems interstate prekybos ir pramonės darbininkams bus mokama nemažiau kaip 40 centų per valandą ir jie dirbs neilgiau kaip 40 valandų per savaitę. Iki šiol algos minimum buvo 25 centai per valandą ir darbo savaitė turėjo 44 valandas.

Nuo šios savaitės prasidėsio antroji šio įstatymo fazė, su kuria įeinama galion jau 42 valandų darbo savaitę ir 30 centų už valandą. Šis įstatymas paliečia apie 12,300,000 darbininkų. Iki šio įstatymo nebuvo, kai kuriuose darbuose buvo mokama tik po 4 centus į valandą.

Šito įstatymo tikslas yra sumažinti nedarbą. Nors nedarbas truputį jau sumažėjo, bet bedarbių skaičius vis dar siekia 9,000,000.

RUSIJA ATSIKAKO KARIAUT UŽ VOKIETIJĄ.

Vokietijos atstovai buvo nuvykę Maskvon prašyti rusų į karo taiką. Bet rusai atsisakė už Vokietiją kariauti. Jie tik sutiko duoti naciams medžiaginės paramos. Maskvos žiniomis, greitu laiku rusų komisija vyksianti Berlynan tikrai sužinoti, kokių reikmenų Vokietijai daugiausia reikia.

UŽMUŠĖ CHORVATŲ VADĄ.

Chorvatų kraštas priklausė Jugoslavijai, kur vyrauja serbai. Nors chorvatai taip pat yra slavai, bet visuomet kovojo už autonomiją. Šitam judėjimui visuomet vadovavo Chorvatų Valstiečių Partija. Galų gale jie autonomiją sau iškojo. Chorvatai sudarė ginkluotą apsaugos draugiją, kurios vadu buvo Peter Vratar. Šį panedėlį jį užpuolė gauja žmogžudžių ir užmušė. Spėjama, kad tai serbų patriotų darbas. Chorvatų yra vadinami da ir kroatais.

GERAI EINA PLIENO DARBAI.

Šią savaitę geležies ir plieno fabrikai Pittsburgho apylinkė pradėjo dirbti jau arti pilno laiko, butent 92 nušimčiams. Net 1929 metais, kuomet darbai ėjo labai gerai, plieno fabrikų gamyba Pittsburgho apylinkė šiuom laikų siekė tik 82 procentu.

KAUNAN ATVYKO SOVIETŲ KOMISIJA.

Šį panedėlį Kaunan atvyko Sovietų Rusijos militarinė komisija paruošti kelią ir vietas raudonajai armijai, kuri tuoju ateis Lietuvon.

BROWDERIS AREŠTUOTAS UŽ KLASTUOTŲ PASŲ VARTOJIMĄ.

Kyla reikalavimų, kad nacių Bundas taip pat būtų uždarytas.

Dieso komiteto tyrinėjimai senai jau rodė, kad Amerikoje ruošiamas botagas komunistų partijai. Kas diena buvo iškeliamas vis naujų apkaltinimų tai organizacijai. To pasekmėje patriotiškos organizacijos pradėjo viešai reikalauti, kad komunistų partija būtų uždaryta kaip svetimos valstybės agentūra. Tokį reikalavimą pastatė ir Amerikos Legijonas. Pagaliau ir prezidento Rooseveltto sunus, Elliot Roosevelt, pareiškė savo pageidavimą, kad tokios organizacijos, kaip vokiečių nacių Bundas ir komunistų partija, turėtų but uždarytos.

Sakoma, kad Rooseveltto šeimynai komunistai labai įgriso savo "indorsavimais" jo politikos. Nelabai senai komunistų partijos lyderis Browderis paskelbė atvirą laisną prezidentui Rooseveltui, "indorsuodamas" jo taikos politiką ir patardamas jam susidėti su Stalinu, kuris taip pat stoja už taiką. Ir tai buvo tuoju po to, kai Stalinas su Hitleriu pasidalijo Lenkiją.

Šitokia neapgalvota komunistų taktika pridarė Rooseveltui daug nesmagumo, nes reakcininkai ir jį pradėjo vadinti "komunistu." Sako, žiūrėkit, kaip komunistai su juo draugauja, kaip jie giria jo reformas.

Roosevelto administracija, matyt, išėjo iš kantrybės, nes šį panedėlį komunistų vadas Browderis buvo jau areštuotas. Jį kaltina apgaudinėjimu Valstybės Departamento išsiimant užsienio pasus. Važiudamas Sovietų Rusijon, sakoma, Browderis ėmęs pasus prasiimančiom pavardėm, 1921 metų kovo mėnesį jisai imdamas pasą pasisakė esąs "Nicholas Dozenberg," o 1927 metų lapkričio mėnesį padarė aplikaciją pasui kaip "George Morris." Šitokie dalykai skaitomi kriminaliniu prasižengimu ir už kiekvieną nusikaltimą įstatymai numato iki \$2,000 baudos arba 5 metų kalėjimo, ar abidvi bausmės kartu.

Browderis buvo pastatytas po \$10,000, bet, jo advokatui prašant, kaucija numažinta iki \$7,500, kuriuos užstatė viena moteris.

Dabar sakoma, kad busią ir daugiau panašių areštų už pasų klastavimą. Justicijos Departamento agentai jau paėmė komunistų partijos archyvą. Kaip išrodo, valdžia eina prie komunistų organizacijų uždarymo.

500 kunigų francuzų fronte.

Iš Paryžiaus pranešama, kad daugiau kaip 500 Paryžiaus kunigų išėjo su kareiviais į frontą. Vieni jų tarnauja kaip karininkai, o kiti kaip paprasti kareiviai.

Francuzijos Armijos Vadas Vakary Fronte

Čia yra parodytas (vaizdalo vidury) Francuzijos armijos vadas, gen. Marie-Gustave Gamelin. Tai yra vėliausias jo atvaizdas, nutrauktas šiomis dienomis Vakary Fronte ir atsiųstas Amerikon oro bangomis.

APZVALGA

AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA APIE NAUJĄ LIETUVOS SITUACIJĄ.

Komunistų spauda neranda žodžių savo džiaugsmui aprašyti, kad Sovietų Rusijos armija neužilgo užimti Lietuvą. Bolševikų akimis žiūrint, čia neišpasakytą laimę Lietuvai.

Bet kitaip į tą "laimę" žiūri nekomunistai.

"Sandara" sako:

"Lietuva nebebus neitrali. Karui ištikus, jos kariuomenė turės stoti raudonai armijai į pagalbą. Lietuvos žemėj numatoma statyti visa eilė tvirtovių, kur stovės rusų garnizonai, kurių skaičius sieks iki 20,000..."

"Lietuvio širdis, be abejo, džiaugiasi, kad Vilnius paliosuotas. Bet ta džiaugsmą užtemdo nerimavimas dėl svetimų kariuomenės, kuri nežinia kokią tikslą įžengia į lietuvių žemę ir ten apsistoja..."

"Kol Lietuva buvo neitrali, ji išvengė lenkų ir vokiečių armijų įsiveržimo. Dabar, kilus vokiečių-rusų karui, Lietuva bus automatiškai į tą karą įvelta."

"Naujienos" mano, kad šitokia padėtis yra staciai pavojus Lietuvos nepriklausomybei. Ešą,

"Pagal Lietuvos sutartį su Rusija sovietų valdžia turės teisę laikyti Lietuvos teritorijoje savo armijos garnizonus (igulas). Tai yra vienas blogiausių tos sutarties bruožų, nes rusų armijos atsiumimas į Lietuvą gali būti pirmas žingsnis prie visišką Lietuvos nepriklausomybės sunaikinimo."

"Darbininkas" svarsto taip:

"Kai kas gal sakys, jog tai netiesa, kad komunistai varys Lietuvoje propagandą. Juk Sovietų Sąjunga iškilmingai pasižadėjo nesikišanti į Lietuvos vidaus reikalus."

"Pasižadėt tai pasižadėjo (juokinga būtų sutartis be tokio pasižadėjimo), bet istorija nelaimingai įrodo, kad tokias pasižadėjimus sovietai lauko tuč-tuoju po jų pasirašymo. Ir Lietuvai nereikėjo ilgai to laukti. Dar sutartis nebuvo nei pasirašyta, o į Kauną jau atgabenta punda proklamacijų, kurios bylojo, kad reikia buti neišvengiamai esamąją Lietuvos valdžią. Propaganda jau neša savo vaisius. Kaune jau prasi-dėjo riaušės. Tai tik pradžia, o kas bus toliau?..."

"Draugas" mano, kad Lietuva buvo priversta perbrangiai už Vilnių sumokėti. Girdi:

"...už pusę Lietuvai priklausios teritorijos, ji, Lietuva, skaudžiai turi užsimokėti. Už sugrąžintą savo locnos žemę."

UŽSISTOJO UŽ SUOMIJĄ.

Čia parodytas Lawrence Steinhardt, Jungtinių Valstijų ambasadorius Maskvoje, kuris įteikė bolševikų valdžiai Rooseveltto notą, kad Amerika užtaria už Suomiją.

mės dalį, ji turi leisti statyti savo teritorijoje sovietų karo lėktuvų stovyklas, statyti tvirtoves Vokietijos pasieniu ir įsileisti į Lietuvą keliasdešimtis tukstančių Sovietų Rusijos kareivių. Karo atveju visa Lietuva virstų mūšių lauku. Be to, Rusijai įstojus į pasaulinį karą, Lietuva nebeturi pasirinkimo — ji nori ar nenori, verčiama kariauti drauge su Rusija.

"Atsižvelgiant į tą, kaina už Vilniaus krašto dalį yra didelė."

"Amerika" sutinka, kad Lietuvos pasirašyta su Sovietais sutartis "skamba gražiai, bet visa priklausys nuo to, kaip ji bus vykdoma." Tas "bet" čia ir gadiną viską.

"Vienybė" pastebi, kad—

"Pati dabartinė sutartis miglota. Tai tik principiniai susitarimai tolimesnės sutartims, kurios vargiai bus skelbiamos. Tas pats pranešimas iš Kauno teigia, kad Lietuvos politiniai rataliai pilnai supranta, kokia brangi kaina už šią sutartį užmokėta, kokias rimtas problemas ji iškelia Lietuvos gyvenimui. Vos sutartį pasirašius, kiti šimtai komunistų sukėlė riaušes Kaune. Be to, Vokietijos pasieniu Lietuvos teritorijoj fortifikacijų statymui ir Rusijos kariuomenės garnizonų apgyvendinimui Lietuvoje dar bus sudarytos atskiros sutartys. Svarbu kokios šios sutartys bus, kiek teisių Rusijos kariuomenėi bus duota."

Taigi, išskyrus bolševikų organus, Amerikoje nėra nei vieno lietuvių laikraščio, kuris džiaugtųsi Lietuvai užkrauta Sovietų Rusijos "apsauga."

APIE INTERNUOTUS LIETUVOJE LENKŲ KAREIVIUS.

Lietuvoje buvo pasklidę gandų, kad sumiami ir internuojami lenkų kareiviai nenorėję pasiduoti ir dėl to kilę smarkūs susirėmimai. Lietuvos spauda dabar praneša, kad tie gandai neturį jokio pagrindo.

"Lietuvos Ukinkas" rašo:

"Kalbose minimas ir gana fantastiškas internuotųjų skaičius. Iš tikrųjų jų yra tik tai keli tukstančiai. Jų tarpe yra apie 20 lengvai sužeistų, kurie gydomi karo ligoninėje. Internuotųjų laikymas ir aprūpinimas yra nustatytas Krašto apsaugos ministerijos įsakymais, prisilaikant tarptautinės teisės dėsnių. Tų instrukcijų pagrindiniai nuostatai yra šie:

"1. Iš internuotųjų paimamas šis turtas: ginklai, šaudmenys, arkliai, su pakinktais ir baltais, susisiekimo priemonės, karo laivai, lauko virtuvės ir kepyklos, ryšių priemonės, žiuronai, aprangos daiktai, dirbtuvių įrankiai ir medžiagos.

"2. Internuotiems paliekama: kepurė, milinė, munduras, viršutinės kelnės, pirštinės, batai ar pusbačiai, diržas, apsiuosti, du komplektai skalbinių, antklodė, priešdujinės kaukės, kuprinės, duonmaišiai, katiliukas su šaukštu ir šakute, puodelis, gertuvė, ru-kalai ir maisto produktai, tualetinis maišelis, laipsnių ženklai, ordina, pinigai ir kiti gyvenimo pobūdžio daiktai.

"3. Internuoti kariai ar atitinkami tarnautojai aprūpinami:

(a) paprastu kareivio maistu; davinui;

(b) kareiviui pėstininkui nustatyta danga ir guolio

reikmenimis, kai jų turimoji danga nusidėvi;

(c) butais, atskirai nuo kareivių, bendrabučių pavidale.

"Taip pat nustatytomis normomis teikiama medicinos pagalba, duodamos susisiekimo priemonės, parupinama pirtis.

"4. Internuoti puskarininkai, atitinkami tarnautojai ir kareiviai aprūpinami kareiviams nustatytomis normomis.

"5. Niekas iš internuotųjų algos negauna.

"6. Jei internuotųjų dėl kurios nors aplinkybės negalima maitinti iš bendros kareivių virtuvės, tai jiems mokami nustatytomis normomis maistpinigiai.

"Visi internuotieji laikomi tam tikrai parengtose stovyklose ir be priežiūros pasišalininti negali. Stovyklos įrengtos Palangoje, Birštone, Kulautuvoje, Rokiškyje ir Alytuje.

"Karininkai, jei duoda garbės žodį nepasišalinti, gali būti leidžiami laisvai vaikščioti arba ir atskirai apsigyventi. Taip jie turės būti laikomi iki karo pabaigos. Karui pasibaigus, jie galės būti paleisti į savo kraštą. Už jų išlaikymą valstybė turės teisę gauti iš atitinkamos valstybės atlyginimą. Internuotųjų atsineštas ar atsivežtas turtas visas turi būti valstybės organų žinioje. Pirkimas iš internuotųjų jiems nepriklausančio (pirmame ta-sykyje dėsnių punkte paminėto) turto yra neteisėtas pirkimas ir tai daryti yra draudžiama. Kas pirktų ar šiaip tokį turtą pasisavintų, iš to tas turtas bus atimtas ir pirkėjas ar pasisavintojas baudžiamas. Net ir už bandymą tokį turtą pirkti ar šiaip savintis baudžiama iki ištėrimo į darbo stovyklą. Tas turtas netampa mūsų valstybės nuosavybe. Jis turės būti grąžintas atitinkamai valstybei. Tačiau mūsų valstybei tas turtas yra laidas atsisteiti už internuotųjų išlaikymą.

"Is internuotųjų gali būti reikalaujama atlikti darbus, reikalingus jų pačių aprūpinimui.

"Kitus darbus dirbti jiems gali būti duodama, jeigu jie sutinka. Tuo atveju reikia mokėti atitinkamą atlyginimą.

"Internuotiems taikoma atitinkama drausmė. Už nustatytos drausmės nesilaikymą arba už nusizengimus prieš mūsų valstybės įstatymus jie gali būti atitinkamai baudžiami."

Taigi Lietuvoje internuoti Lenkijos kariai yra savo rūšies belaisviai. Gaila, tarp jų nėra gen. Želigovskio.

NAMŲ DAKTARAS.

Parašė daktaras A. J. Karalius. Ši nauja knyga užpildyta vien receptais, aiškiausiai nurodymais kokių vaistų dėl kokios ligos naudoti. Verta šią knygą išgauti visiems, nes Namų Daktaras yra vienas iš reikalingiausių knygų kiekvienam lietuviui. Įsigykite tuoj. Didelė knyga, apie 300 puslapių. Kaina \$1.50

ANGLO NUOMONĖ APIE RUSŲ-VOKIEČIŲ BENDRABARBIAVIMĄ.

"Elta" praneša, kaip į rusų-vokiečių susitarinimą žiūri žinomas Anglijos laikraštinkas Garvin. Sako:

"'Observer' idėjo Garvino straipsnį, kuriame nušviečia motyvus, kurie galėjo paveikti į Stalino politiką Vokietijos ir Lenkijos atžvilgiu. Straipsnio autorius spėja, jog tokiu būdu Sovietų politika neprisidės paremti vokiečių hegemonijai, kuri galėtų pastatyti į pavojaus Rusiją. Garvinas reiškia pasipiktinimą rusų įsiveržimu į Lenkiją ir pagerbia lenkų atkaklų gynimą. Autorius reiškia įsitikinimą, kad dvidešimčiai metų po atgimimo praėjus, lenkų reikalas negali žlugti. Jo įsitikinimu, pangermanizmas ilgą laiką bus svarbiausias visų slavų ir daugelio kitų Rytų Europos tautų priešas. 'Tik Maskva ir jokių būdu ne Berlynas gali teikti dabar pavergtiems slavams kai kurių vilčių.' Garvino nuomone, iš dabartinio vokiečių ir rusų įsiveržimo į Lenkiją laimėjusi Maskva. Toliau laikristis pareiškia: 'Stalinas gali žūrėti toli į ateitį ir imtis dispozicijų įvairiems galimams. Hitleris, verčiamas betarpiško karinio būtinumo, yra priverstas įsijokoti priemonių, kurios leistų jam pirsti kuo daugiausia kariuomenės į Vakary frontą, kuo mažiausiai rizikuojant, kad lenkai sukils už jo nugaros."

"Garvinas reiškia nuomone, kad Sovietų Sąjunga stengiasi išgauti iš dabartinio konflikto kuo daugiausia naudos, pati nerizikuodama. Ji norinti iki tam tikro laipsnio nualinti kovojančiuosius. Rusiją sutikianti teikti reikšmingą pagalbą tik iki tam tikro laipsnio."

Vienas slavų literatūros profesorius Harvardo universitete taipgi kalba apie dabartinį rusų-vokiečių susitarinimą. Jis mano, kad Stalino-Hitlerio sutartis yra nenatūralė sutartis ir kad ilgai ji negalės gyvuoti. Jo įsitikinimu, Europos ateitis priklausanti slavams, ir todėl anksčiau ar vėliau pangermanizmas turės susiremti su pan-slavizmu.

KOMUNISTAI BAUDŽIAM I LIETUVOJ KAIP "TROCKISTAI."

"Keleivys" buvo rašyta, kad atgavus Lietuvai Vilnių, komunistai tuoju pradedo kelti triukšmą Kaune, sužeidę porą policininkų ir apie 20 triukšmadarių buvo suimti.

Dabar "Naujienos" rašo, kad suimtieji komunistai jau nuteisti vieniems metams į koncentracijos stovyklą, ir priduria:

"Bet tiems komunistams Kaune valdžia iškirto šposą. Ji juos nubaudė ir paskelbė, kad tai 'trockistai'. Tokiu būdu ir tikslas pasiektas, ir Maskva neįžeista. Mat, su Sovietų valdžia dabar Lietuva yra drauginga, tai būtų 'nemandagu', jeigu Kaune būtų kišami į kalėjimą komunistai. Bet kuomet valdžia areštuoja ir baudžia 'trockistus', tai viskas tvarkoje!"

"Susidraugavęs su Stalinu, Kaunas išmoks visokių 'džio-ku'."

Taip pat daro ir Stalino valdžia: kaip tik komunistas jai nusikalsta, tuoju apšaukia jį "trockistu" ir "likviduoja."

LIETUVA GAVO SU VILNIU 20 VALSČIŲ.

Pereitą savaitę gauta Generaliniame Konsulate New Yorke iš Kauno telegrama sako:

"Lietuvos ir Sovietų Rusijos sienų protokolas pasirašomas Maskvoj spalio 19 dieną. Spėjama, kad Lietuva perims Vilnių ateinantį šeštadienį ar sekmadienį (21 ar 22 spalio.—Red.)

"Lietuva gauna 6880 keturkampių kilometrų plotą, kuriame yra šie miestai: Vilnius, Trakai, Valkininkai, Eišiškės, Medininkai, Buivyčiai, Pakruojis, Švenčionėliai, Dukštai ir Rimšė, kas viso sudaro dvidešimt valsčių."

Jeigu nutiesim per šituos miestus liniją, tai matysim, kad Druksė, Vidžiai, Švenčionys, Lentupis, Slabadelė, Ašmena, Deveniškės, Lyda, Rodunė ir visa eilė kitų Lietuvos miestų paliko rusams.

"LAISVĖ" KOLIOJASI.

Dėl to, kad mes pasipiktinome Stalino-Hitlerio sąmokslu prieš Lenkiją ir nepritarėm Sovietų politikai Pabaltijo valstybių atžvilgiu, tai "Laisvė" neteko lygsvaros ir pradėjo svaidyti mūsų adresu labai piktais žodžiais.

Koliotis, tai jau senai žinomas "Laisvės" amatas. Ji ant to specialistė ir šitoj srity mes lenktynių su ja neisim. Jos išsišokimą mes atremsim šaltais faktais. Atsakymą duosime sekančiam "Keleivio" numerį.

DUSULIUI REIKIA MAŽIAU DRUSKOS.

Minneapolis daktarai Stoesser ir Cook sako, kad dusulio sergantiems žmonėms reikia duoti kuomazčiausia druskos. Jiedu sakosi turėję tokių pacientų, kuriems jokie vaistai negalėjo dusulio palengvinti, bet pradėjus jiems duoti maistą be druskos, jie tuoj pasitaisė.

KAIP KAS MAN ŠIANDIEN IŠRODO.

— CH. PUŠYNAS. —

Amerikos Darbo Partija paskelbė kryžiaus karą komunistams. Kiek buvo susirinkimų, tai visur kalbėta apie komunistų įsigalėjimą A. D. P. ir apie tai, kad juos reikia vyt laukan. New Yorko miesto rinkimų taryba išbraukė iš sąrašų komunistų kandidatus, motyvuodama šita žingsnį tuo, kad komunistai yra svetimos valstybės partijos nariai. Man atrodo, kad tokie žygiai tik ir padeda komunistams augti ir bujoti. Aš esu įsitikinęs, kad po Stalino ir Hitlerio susitarimo jie ir taip subliūško, tai kam da to smugio reikia. Bet yra nesuivaldančių reakcionierių, kurie savo elgesiu tik padeda sumsmukusiems vėl nuo žemės atsikelti. Aš laukiau šio rudens rinkimų, kad gavus persitikrinti, kiek draugas Stalinas pridarė savo sekėjams žalos. Bet štai, ateina rinkimų taryba ir išbraukia komunistus iš kandidatų sąrašo. Tuo išbraukimu uždengia komunistų sumukimą. Per rinkimus jie nebutų gavę nei pusės tų balsų, ką jie gavo du metai atgal. Dabar jie vėl galės sakyti: "Žiūrėkite, kaip reakcionieriai išsigando mūsų galybės! Mes butume pravedę savo kandidatus į New Yorko miesto tarybą."

Mūsų komunistai savo sekėjus tiek klaidina, tiek juos už nosių vedžioja, kad neįjauki žiūrėti. Sovietų Rusija grumoja Finlandijai ir reikalauja, kad ji priimtų Sovietų "apsaugą" ir atiduotų savo strategines pozicijas Rusijai, o mūsų komunistai "Laisvės" num. 243 sako, kad "Finija sutiksianti persamdyti Sovietams tris strategines salas." Su-praskite, vadinas, kad Sovietų Rusija nori tik pasisamdyti salas, o ta nelaboji Suomija dar nesutinka. Jeigu taip, tai galima ir ginklu ją priversti. Iš kur jie tą žinią ištraukė, man sunku suprasti? O gal Sovietai nori ir Dardanelius iš Turkijos pasiimti? Nuo "protekci-jos" priėjo jau prie svetimų žemių "samdymo."

Sovietai su Hitleriu muša Anglijos galybę, bet Anglijos priemonėmis griebia po savim tautas ir tautėles. Kas gali užtikrinti, kad ryt-po-ryt nesusigrupuos kitos kelios valstybės ir nepradės pešti Sovietus su Vokiečiais?

Teko perskaityti knygą "Sidney Hillman", parašytą George Soule'o ir išleistą Macmillan firmos. Knyga vidutinio didumo, turi 237 puslapius. Jos daug paskleista tarpe Amalgamitų Unijos aktyvistų narių. Autorius pradeda savo pasakojimą nuo 1938 metų Amalgamitų Unijos konvencijos, kuri buvo Atlantic City. Nuo tos konvencijos jis pereina prie S. Hillmano jaunystės ir atranda, kad jo tėvai buvo javų pirkliai Lietuvoje. Iš septynių jų vaikų Sidney buvo antras sunus. Iš mažens jam buvo paskirta būti rabinu, ir jis buvo nuvežtas į Kauno rabinų seminariją. Rabinų seminarijoje mokoma tik žydų kalbos. Sidney tuo nepasitenkino ir slapčiomis vaikščiojo į Slabodką (Kauno priemiestį) mokytis rusiškai. Užtai jis buvo iš rabinų seminarijos išvytas. Tada jis pradėjo dirbti daktaro Matiso laboratorijoje. Ten gavo progos susipažinti su Darvino gamtos mokslais ir K. Markso ir F. Engelso socialiais mokslais. Taip pat skaitė Kropotkiną, Tolstojų ir Dostojevskį. 1905 metais Kauno

darbininkų demonstracijoje buvo areštuotas ir nuteistas metams į kalėjimą. Išėjęs iš kalėjimo pabėgo į užsienį. Gyveno Anglijoje, paskum atvyko Amerikon ir pradėjo dirbti Chicagoje pas Hart Schaffner and Marx kaip kirpėjas.

Skaitant S. Hillmano biografiją gauni įspūdį, kad jis nesiveržė į vadus, bet jį stumte stumė kiti tų laikų veikėjai, matydami jo gabumus.

Verta knygą perskaityti, nes ji nušviečia netik Hillmano biografiją, bet ir kriaucių kovas.

AMERIKOS ŽYDAI TEIKS PAGALBĄ SAVIŠKIEMS LIETUVOJE.

New York. — Lenkijos Žydų Federacija Amerikoje kreipėsi į Lietuvos Generalinį Konsulą New Yorke, pasiūlydama pagalbą Lenkijos žydams, pabėgusiems į Lietuvą.

Jos tikslas yra suregistruoti visus žydus, kurie pabėgo iš Lenkijos į Lietuvą. Tiems iš jų, kurie turi giminių Amerikoje ar kituose kraštuose, padėti surasti tuos gimines, parupinti įvažiavimo liudijimus ir sušelpiti kelionei į pasirinktą kraštą.

Tuo tarpu Amerikos žydai prašo sudaryti Lietuvoje misijų komitetą, kuris atidarytų du registracijos biurus (Kaune ir Vilniuje) ir globotų tuos pabėgėlius. Amerikos žydų Federacija siūys tam komitetui reikalingų lėšų.

Generalinis Lietuvos Konsulas kabeliu perdavė šį pasiūlymą Lietuvos užsienio ministerijai Kaune, iš kur jau gautas ir pranešimas, kad toks komitetas jau sudarytas iš penkių lietuvių: kun. Vlodo Mirono, Jono Navako, Jono Vileišio, pulkininko Vlodo Ingelevičiaus ir D-ro Roko Šliupo, ir penkių žydų: adv. L. Garfunkelio, "Idiše Štime" redaktoriaus Dr. Ruvinio Rubinšteino, Žydų Centralinio Banko direktoriaus G. Volfio, emigrantų draugijos "Hiasica" direktoriaus I. Rozovskio ir rabino Samuelio Sniegos.

Moteris ir Socializmas. Parašė August Bebel, vokiečių V. K. R. Yra tai svarbiausia ir geriausia knyga lietuvių kalboje tame svariame klausime. Pusi. 420, 1915 m. \$2.00

SUOMIJOS APSAUGOS VADAS.

Čia parodytas Carl Gustave Emil Mannerheim, Suomijos Apsaugos Tarybos prezidentas. Jis padarė planą Suomijai ginti nuo galimo bolševikų užpuolimo. Suomija nedidelė, vos keturi milijonų tauta, tačiau Rusijos reikalavimams griežtai pasipriešino ir pasiryžo ginti savo nepriklausomybę.

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

DETROITO LIETUVIŲ NAUJIENOS.

SLA. bankietas.

Rugsėjo 24 d. įvyko SLA 352 ir 200 kuopų bankietas pagerbimui naujų narių, kurių įrašė į SLA per pirmą Pažangos Vajų. Kadangi Detroito SLA kuopos per tą vajų gavo daugiau narių, negu kitos kuopos, tad bankiete dalyvavo ir SLA prezidentas F. J. Bagočius.

Bankietė buvo virš 500 žmonių. Vakarų programą atidarė distrikto organizatorė, dr. gė M. Kemešienė, kuri pasveikino susirinkusius ir perstatė vajininkus. Paaškinus apie SLA. Pažangos Vajų, ji pakvietė Chas. J. Martiną pabuti vakaro pirmininku. Draugė Kemešienė nuosekliai kalbėjo ir atrodė, kad galėtų sakyti prakalbą. P-lė S. Masytė perskaitė telegramas su pasveikinimais ir linkėjimais. Telegramų gauta nuo p-lės Mikuziūtės, adv. Gugio, Dr. Montvido ir Mažuknos. Koncertinę programą išpildė nauji nariai.

Po to kalbėjo adv. F. J. Bagočius, SLA prezidentas. Jis sveikino vajininkus ir naujus narius, paskui aiškino SLA darbuotę. Užbaigdamas, jis suteikė kiekvienam naujam nariui SLA auksinį ženklelį. Bankietas buvo smagus ir pasekmingas.

"Užvaldė" Kliubą.

Nors tai keistas dalykas, bet kada tik "Laisvės" ir "Vilnės" pasekėjai užvaldo kokią nors organizaciją toji daugiausia pradeda pult žemyn moraliai ir materialiai. Pavyzdžiui, šimet į Detroito Pilietinimo Pašalpos Kliubo valdybą ir pramogų komisiją buvo išrinkti viršminėti pasekėjai. Komisija ir valdyba pradėjo nesiskaityti su jiems nepatinkamomis organizacijomis, ir daryt kompeticiją su tų organizacijų parengimais. Pasekmė buvo ta, kad paskutiniai du Kliubo piknikai padarė nedatekliaus.

Be to, tarp narių kyla bėrimai ir nepatinkamumas, nes Kliubo valdininkai bando sukt visą Kliubą savo pusėn.

Pereitame Kliubo susirinkime įvyko dideli ginčai tarpe "Aido Choro" ir "Dailės Choro" rėmėjų. Mat, pereitą koncertą pramogų komisija pakvietė abu chorų dainuot, bet "Aido Choru" užmokėjo \$15.00 už patarnavimą, o "Dailės Choru" tik \$5.00. Todėl kai komisija užprašė "Dailės Choro" padainuoti ateinančiame Kliubo koncerte, choras paprašė \$10.00 atlyginimo. Tuo pačiu sykiu "Aido Choras" buk tai sutiko dainuoti, nors yra sakoma, jog kliubičiai turės atsiųgti nuperkant \$20.00 vertės tiketų į "Aido Choro" parengimą. Pakilus susirinkime klausimui: mokėt "Dailės Choru" ar ne, prasidėjo didelės ir karštos diskusijos. Balsavimo pasekmės, kaip valdyba sako, buvusios tokios: 24 balsai kad nemokėtų "Dailės Choru", o 13 balsų kad mokėtų. Bet tikrenybė buvo priešingai: 24 balsai kad mokėtų, o 13 kad ne. Buvo reikalavimas, kad komisija būtų išrinkta su skaityt balsus, bet pirmininkas pasielgė diktatoriškai ir visai nesiskaitė su didžiūma.

Teismas.

Spalio 16 d. prasidėjo J. Šalaviejaus iškelta byla prieš L. P. P. Kliubą už "įžeidimą jo garbės", kuomet Kliubas du metai atgal iš-

braukė jį už piniginius reikalus. Atgavimui pinigų Kliubas ėjo teisman prieš Šalavieją, ir teismas atrado Šalaviejų kaltu. Vis viena, Šalaviejus užvedė bylą prieš Kliubą už "įžeidimą garbės" ir reikalauja \$10,000 atlyginimo. Rašant šiuos žodžius, byla tęsiasi jau ketvirtą dieną. Šalaviejaus liudininkais yra Kliubo nariai, C. Markunas ir A. Levulis. Kliubo liudininkais yra Kliubo pirmininkas Nausėda, sekretorius Greblikas ir komisijos narė Navickienė. Šalaviejų atstovauja advokatas Jefferson, o Kliubą—J. Uvikas.

Svečiai.

Šiomis dienomis Detroito vieši gerai žinomas dainininkas Alx Wesley-Vasiliauskas iš New Yorko. Jis seniaus gyveno Detroito.

Taipgi lankėsi Detroito chiegiečiai Dorothy Kvederas su dviem draugais, kurių vardų nesužinojau. Pastarieji atvažiavo aplankyti mokytoją Antaną Kvederą ir tuo pačiu sykiu atsilankė į "Dailės Choro" pamokas. Žinoma, choras irgi neapleido progos. Svečiai buvo perstatyti chorui ir pakviesti padainuoti. Taigi, gerb. Kvederienė ir Vasiliauskas maloniai padainavo po dainelę. Po pamokų, chiegiečiai sugrįžo namo, o Vasiliauskas žada pabuti Detroito dar porą savaitių.

"Vestuvės."

Spalių 8 d. įvyko dviejų organizacijų "vestuvės." Susivienijo Keistučio Draugystė ir Lietuvių Amerikos Piliiečių Kliubas. Pagerbimui tos vienybės buvo surengtas pokilis, kaip tikros vestuvės. "Jaunoji" buvo gerbiama Krupinskienė, Keistučio Draugystės narė; "jaunasis"—William Vasikonis, L. A. P. Kliubo narys; palydovais buvo Zigmantienė ir Masys, o kunigo pareigą atliko A. Dunaitis. Po to buvo valgymai, gėrimai ir šokiai. Parengimas pavyko gerai.

Kvederas mokina charą.

Per "Dailės Choro" pastangas, Antanas Kvederas apsigyveno Detroito ir mokina "Dailės Choro." Kvederas yra žinomas tarpe lietuvių kaip geriausias chorų mokytojas Amerikoje. Jis pradėjo užsiimti muzika būdamas 6 metų amžiaus ir visą savo gyvenimą pašvenčia muzikai. Per daugelį metų jis yra mokinęs lietuvių chorų ir pavienius dainininkus. Jis padarė daug gerų dainininkų, kurie dabar yra žinomi netik Amerikoje, bet ir Lietuvoje.

Detroitiečiams Antanas Kvederas yra gerai žinomas, nes apie 10 metų atgal jis čia mokino lietuvių jaunųjų ir suaugusių chorų, ir kelis svetimtaučių chorų. Po to detroitiečiai nesugebėjo pastatyti keliatą operių ir gražiai padainuoti. Dabar detroitiečiai vėl susilaukė Kvedero, todėl galima tikėtis, jog dailė Detroito pakils. Nereikės kviest chorų iš kitų miestų.

Nors Kvederas tik 3 savaitės Detroito, bet jau dvigubai padidėjo "Dailės Choras." Netrukus choras turės šimtą narių. Į chorą sugrįžo ir prisirašė daug gerų dainininkų, tarpe jų ir broliai Vasiliauskai. Radio programa po Kvedero vadovystės taipgi tuojaus pagerėjo. "Dailės Choro" pamokos buna Y. W. C. A. ar-

Sunaikintos Lenkijos Vaizdai.

Viršutinėje vaizdelio daly parodyta kaip Lenkijos gyventojai bėgo nuo užpuolikų Rumunijon. Apačioje parodyta moteris ir sunaikintas jos namas. Visa tai padarė Hitlerio pasiūsti vandalai. Bet komunistai Hitlerio nekaltina. Jie smerkia Lenkijos valdžią, kuri priešinosi tam barbarui.

ba International Center patalpoje, East Grand Boulevard. Trečiadieniais merginoms, penktadieniais vyrams, o nedėdieniais, 2 val. po pietų dainuoja visas choras.

"Dailės Choras" rengia

Kvedero priėmimui vakarą. Kada ir kur tas įvyks, neteko sužinot. Savo žiemos sezoną "Dailės Choras" atidarys 26 lapkričio, pastatydamas operetę "Kaminkretis ir Malunininkas."

Choro Draugas.

KAS GIRDETI CHICAGOJE.

Iškilmingos kun. M. X. Mockaus laidotuvės.

Manau neperdėsiu pasakęs, kad Chicagoje nebuvo tokių laidotuvių, kokios buvo Mockaus. Kaip pas laidotuvių direktorių Ridiką Mockus tapo pašarvotas rugsėjo 28 ir 29 žmonės ėjo be pertraukos pažiūrėti nabšninko. Kai rugsėjo 30 atvežė Mockaus kuną į Lietuvų Auditoriją, tai nuo 10 valandos ryto iki 1:30 po pietų žmonės ėjo be pertraukos. Manau neperdėsiu pasakęs, jog per tą laiką galėjo pereiti daugiau kaip 4,000 žmonių. Vieni pažvelgė į Mockaus lavoną aplėdžia svetainę, kiti be pertraukos eina į svetainę.

Kaip prasidėjo programa, svetainėje buvo virš tūkstantčių žmonių.

Dainininkas Rimkus dainavo prieš ir po kalbų. Jo graudūs balsas sujaukino publiką. Svetainėje kalbėjo "Naujienu" redaktorius Grigaitis ir A. M. Metelionis iš Detroito. Abu kalbėjo labai pasakė po gerą, atatinamą prakalbą.

Kai Mockų atlydėjom į Lietuvų Tautiškas Kapines, buvo daug automobilių prieš kapines, ir prie kapo jau stovėjo keli šimtai žmonių. Kada suvažiavo palydovai ir kapines, susirinko didelė minia žmonių prie kapo. T. J. Kučinskas ir F. Abekas pasakė apie velionį Mockų atatinamas kalbas. Ir kun. Mockaus kunas saulei leidžiantis, tapo nuleistas į amžino atsilio duobę.

Laidotuvių programą vedė V. B. Ambrosas. Jisai yra gabus programų vedėjas; rodosi, kad jisai tik ir gimęs tokį darbą tvarkyti.

Lietuvių Tautiškos Kapinės davė už dyką du lotu palaidoti Mockų. Gėlininkas Lovikis davė už dyką palmas karsto papuošimui, kai Mockaus kunas gulėjo pašarvotas graboriaus koplyčioje, o paskui Lietuvų Auditorijoje.

Kiek teko patirti, daug žmonių aukavo Mockaus laidotuvių lėšoms padengti. Aukavo neraginti ir nepa-

šyti. Jie jautėsi atlieką savo pareigą tam, kuris už juos kovodamas prieš prietarus ir vargingai užbaigė savo gyvenimą.

Tai tiek šiūomi kartu apie kun. Mockaus laidotuves. Nėra abejonės, kad laidotuvių komitetas vėliau pasiskelbs laikraščiuose kiek buvo surinkta aukų Mockaus palaidojimui.

Mockui statys paminklą. Kurie esate už Chicagos ribų, siųskite paminklui aukas į šio laikraščio redakciją. Bus išleista Mockaus biografija ir aukautojų vardai bus atspausiti toje knygoje.

Zvalgas.

LIETUVIŲ NELAIMĖS CHICAGOJE.

"Naujienu" praneša, kad pereitą savaitę Chicagoje mirė Juozas A. Dargis, kuris buvo skaudžiai sumuštas. Velionis susigincijęs su savo švogeriu Mykolu Bielskiu, kuris jį taip primušęs, kad jis neatgavęs sąmonės per kelias dienas. Bielskis perskėlęs jam galvą. Dargiui nuo to sumušimo mirus, Bielskis prapuoles ir dabar policija jo įšiekanti.

"Vilnis" praneša, kad automobilis užmušė Stasį Anzanaitį, 55 metų amžiaus lietuvi, taip pat chiegietį. Užmušęs jį automobilistas pabėgęs.

To paties laikraščio pranešimu, 14 spalio automobilis suvažinėjo lietuvi Juožą Klatauską.

Alfonas Vinskus, lietuvis policistas, važiuodamas sykį automobilu įvažiojo autobusą ir sužeidė jo šoferį. Autobuso šoferis lietuvi policistą užtai apskundė, reikalaujamas \$50,000 atlyginimo. Kadangi lietuvis teisman nestojo ir advokato nepastatė, tai teismas pripažino jį kaltu ir nuteisė jį sumokėti sužeistam šoferiui \$25,000. Apie tai praneša "Naujienu."

DAVATKŲ GADZINKOS ir kitos linksmos dainos. Apart juokingų "Davatkų Gadzinkos" telpa 30 įvairių juokingų dainų, eilių, parodijų ir tt. Daugelis iš dainų tinka juokingoms deklamacijoms. Šešta pagerinta laida, 48 pusl. 10c.

BALTIMORE, MD.

Razauskų jungtinių 25 metų sukaktis.

Rugsėjo 24 d. P. Juozapaičio namuose, įvyko graži puota Antano ir Elzbiotos Razauskų sidabrinėms jungtuvėms pažymėti. Prie vakarienės buvo ir prakalbų. Kalbėjo A. Brazauskas ir Brazauskienė, J. Bikulevičius, Ona Bikulevičienė, Petras Juozapaitis, jo žmona ir Ant. Kurelaitis. Visi linkėjo jubiliatams susilaukti ir auksinių jungtinių. Ant galo kalbėjo patys jubilatai, dėkodami svečiams už linkėjimus. Paskui buvo dainų. Vakarą buvo labai malonus. Svečias A. K.

BALTIMORE, MD.

Socialistas pakėlė lietuvių salę.

Lietuvių svetainėje buvo gaspadorių ir gaspadinių, bet nebuvo tokių kaip dabar yra socialistas K. Matulias, kuris nušluostė visiems per geresnius laikus buvusiems gaspadoriams nosis. Dabar blogi laikai, tačiau jis savo nenulistančiu darbštumu padaro 2 tūkstančių dolerių daugiau, negu kiti.

Sėrininkas.

LYTISKOS LIGOS ir kaip nuo jų apsisaugoti. Parašė D-ras F. Matulaitis. Antra, peržiūrėta ir pagerinta laida. Kaina 25c.

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS

Atbalsiai po komunistinių misijų.

Kaip tik pasiekė žinios, kad Sovietų Rusija mano gražinti Lietuvai Vilnių, mūsų komunistai tuojaus surengė jau negyvuojančio Amerikos Lietuvių Kongreso vardu prakalbą. Žinoma, tokiu momentu į jas susirinko nemaža žmonių, kurie norėjo išgirsti ką nors naujo. Tiesa, jie išgirdo tą patį, ką jau visi brooklyniečiai žinojo, butent, kad Sovietai sutiko perduoti Lietuvai Vilnių, nors ir ne visą Vilniaus kraštą. Komunistai dar pasirinko iš smalsuolių ir pinigų. Šituo žvilgsniu jie elgiasi kaip religijiniai kunigai: jie renka aukas nuiludimo valandoje, ir renka aukas džiaugsmo valandoje. Kam Vilnius, o mūsų komunistams doleriai!

Prakalbos praėjo, kišeniai klausovų, palengvinti tai tokie atbalsiai mūsų Brooklyno visuomenėje. Kaip jaučiasi paprastai žmonės? Nuotaika kol kas nebloga. Visi mano, kad Sovietų Rusija visgi geresnė, negu Lenkija, Vokietija, Francuzija arba Anglija. Toms valstybėms buvo daug nuolankauta, daug vilčių dėta, bet Lietuvos prašymų jos neišpildė. Francuzija ir Anglija, kuri sukūrė Lenkiją, Čekoslaviją ir kitas valstybes ir joms daug padėjo, gi Lietuvai—nieko! Sovietų Rusija 1920 metais pripažino Vilnių Lietuvai ir nuo to punkto nepasitraukė, nors šiuo momentu ji galėjo visą Lietuvą užimti ir nei išgrauš lietuviams nepasakyti. Šituo žvilgsniu Sovietai pasidarė sau politinio prestyžo lietuviuose.

Dabar tik kyla klausimas, ar Sovietų Rusija ne susovietins Lietuvos? Tas mūsų žmonių nebaudo. Daugelis mano, kad jeigu Lietuvoje neinama prie laisvesnio gyvenimo, neapkarpoma kunigams ir spekuliantams galybė, tai būtų geriau, kad Lietuvoje įsikurtų sovietinė tvarka.

Lietuvoje reikėtų atstatyti demokratiją.

Ypatingai tie, kurie buvo Lietuvoje, mano, kad Lietuvoje darbininkams ir ukininkams po sovietiška tvarka nebūtų blogiau, kaip dabar yra. Didžiūma mano, kad dabartinė Lietuvos val-

džios forma tik tada išsilaisvintų, jeigu jai pritars didžiūma žmonių. O jeigu didžiūma žmonių jai nepritars, tai raudonarmiečiai įsikis į Lietuvos vidurinę tvarką ir pastatys komunistus Lietuvai tvarkyti. Norint to išvengti, mano brooklyniečiai, Lietuvos valdžiai turėtų pravesiti radikales reformas: atskirti tuojaus bažnyčią nuo mokyklos, suteikti politiniams kaliniams laisvę, panaikinti kunigams algas, paimti bankus į valstybės rankas, suteikti žmonėms žodžio, susirinkimų ir spaudos laisvę. Vieni žodžiu, Lietuvoje turėtų but kuogreičiausia atsteigta demokratija. Jei tas bus padaryta, tai komunistams bus atimtas pagrindas kurstyti Lietuvos žmones ir pirštis į valstybės vyrus. O jei komunistai atsisės valdžioj, tai suprantama, kad jokių erivių, jokių politinių partijų kitiems jie nepripažins. Nes komunistai supranta, kad kas nekomunistas, tai buržuju, o jeigu ne buržuju, tai trockistas ir, kaip toki, — prie sienos ir pas Abrahomą avių ganyti. Kad vieni komunistai valdytų Lietuvą, brooklyniečiai nenori, nes jie juos gerai pažysta...

Toms pasakoms, kurias pasakoja komunistai, kad Sovietų Rusijos raudonoji armija "apsaugos" Lietuvą, Brooklyno lietuviai netiki. Juk ir Rusijos carai laikė savo "globoj" tautas ir tautas, kad jas "apsaugojus" nuo kitų. Tik carai užėmė svetimus kraštus stengėsi juos ir surusinti, o bolševikai kol kas to da nedaro. Užtai jie sovietina užimtus kraštus.

Žmonės giria vyriausybės taktą.

Reikia pasakyti, kad apie dabartinę Lietuvos valdžią Brooklyno lietuviuose susidarė gera nuomonė. Žmonės mano, kad jeigu ministrų kabinetas dabartinio laiku būtų neprityusių politikų rankose, tai Lietuva gal būtų buvusi įvelta į karą. Bet ačiū ministrų geram taktui, Lietuva atgavo Vilnių taikos keliu, ir esą vilnietis tikėtis, kad ši vyriausybė mokės ir toliau vesti Lietuvos reikalus gerai. Da nei viena Lietuvos vyriausybė nebuvo tarp brooklyniečių taip populiari, kaip dabartinė. Tą sako visų srovių žmonės, vistiek su kuo tik nekalbėtum.

Tiesa, komunistuoją žmonės kitaip žiūri. Jie mano, kad Sovietų Rusija "gelbėja" mažąsias tautas nuo Hitlerio, todėl ir užima jas, uždeda joms savo "protekciją." Jie nenori nei girdėti, kad Hitleris tokią pat "protekciją" uždėjo Čekoslovakijai.

Siuvėjų balius.

Spalių 14 buvo Grand Paradiise svetainėje siuvėjų 54 skyriaus metinis balius, kuris pusėtinai gerai pavyko. Publikos buvo apšėiai ir aišku, kad lokalui liks pelno.

Mūsų siuvėjai toliau vis daugiau rupinasi savo parengimais. Jau keli metai kaip rengiami baliai ir piknikai, ir visi gana puikiai pavyksta, ko seniau nebuvo. Siuvėjus galima tik pasveikinti, kad jie pradėjo daugiau dėmesio kreipti į savo pramogąs.

Vytautas Katilius.

MOTERIS IR SOCIALIZMAS. Parašė August Bebel, vertė V. K. R. Yra tai svarbiausia ir geriausia knyga lietuvių kalboje tame svarbiame klausime. Pustl. 429, 1915 m. ... \$2.00

KADA BUSITE NEW YORKE

ATLANKYKITE NEW YORKE PASAULINĘ PARODĄ

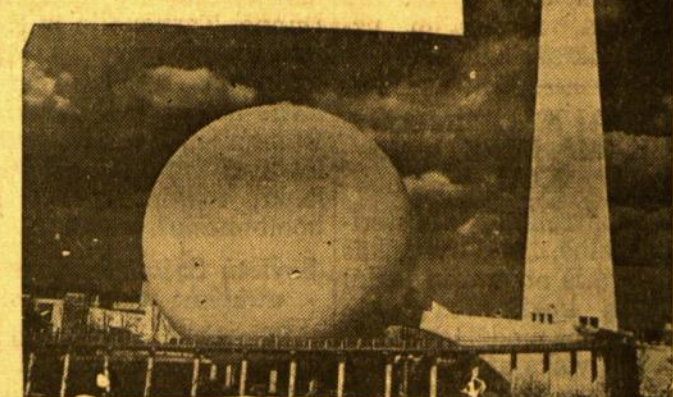
TAIPGI ATLANKYKITE

Lietuvių Amerikos Piliiečių Kliubą RESTORANAS, SOKIAI

Kliube gausite tikros Lietuviškos DEGTINĖS

VALGIŲ IR GERIMŲ

Norėdami gauti visokias informacijas apie pasaulinę parodą, susieti savo gimines ir senus pažįstamus, užeikite į Lietuvių Centrą

280 UNION AVE., JURGIS KARPUS Kliubo Gaspadorius

BROOKLYN, N. Y. TELEFONAS EVergreen 4-9672

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Zdrastvui, Maikė!
—Ar jau rusiškai mokini, tėve?

—Reikia mokintis, vaikel, gal gausiu kokią slūžą prie Smetonos.

—Bet Smetona moka lietuviškai.

—Dabar, Maikė, jau ir jis turės mokintis ruskai, ba padarė soją su Maskva. Gazietos rašo, kad ruskių vaikas neužilgo užims visą Lietuvą.

—Visos Lietuvos kol kas da neužims, bet kai kurias vietas užims.

—Maikė, tu daugiau apie tokį biznį žinai, tai išviro, žyk man, kas dabar Lietuvoj ponavos: lietuviai ar ruskiai?

—Lietuviai, tėve.

—Na, tai ką tenai darys Stalino vaikas?

—Žinrės, kad per Lietuvą neįlįstų kas į Rusiją.

—Sakai, atsisės ant Lietuvos gronyčios ir žinrės?

—Taip, tėve.

—Tai išrodo, Maikė, kad jie ant Lietuvos žemės ir pasikudys...

—O kaip tu norėtum, tėve?

—Aš, Maikė, rokuoju šitai: jeigu aš bijosiu, kad koks bomas neįlįstų į mano aužą, tai aš neisiu į svetimą stubą jo vaktuoti, ale atsisėsiu su šoble prie savo durų. Pagal mano rokundą, vaikel, taip turėtų daryt ir Stalinas: jeigu jis bijo, kad jo Rasiejus kas neužpultų, tai tegul pasistato krepastį ant savo gronyčios, ir tegul tenai vaktuoja savo karalystę. Kam jis siuncia savo raudonarameisus į mūsų Lietuvą?

—Išrodo, tėve, kad tu Stalino bijai.

—Šiur, Maikė, kad bijau. Ve, gazietos rašo, kad Kaune komunistai jau susibuntavojo. O kai ateis Sovietų vaikas, tai jie pradės ir kunigus galabyt. Čia, vaikel, ne baikos!

—Nebijok, tėve, Smetona turi pakankamai policijos kunigams apginti, o Sovietų valdžia pasižadėjo į Lietuvos policijos reikalus nesi-kišti.

—Ar tu nori man pasakyti, Maikė, kad Smetonos policija lups Lietuvos komunistams skurą ir Stalinas nieko nesakys?

—Iki šiol taip buvo, tėve. Smetonos valdžia persekiojo komunistus visu aštru- mu. Už vieną lapelį komu- nistas gaudavo 12 metų ka- torgos. Komunistų partija buvo uždrausta, laikraščiai

uždaryti ir ne vienas komu- nistas buvo sušaudytas. O kalėjimuose Smetonos poli- cija komunistus taip lupda- vo, kad Maskvoj buvo gali- ma girdėt, tačiau Stalinas nei karto prieš tai neužpro- testavo.

—Tai tu rokuoji, vaikel, kad ir vėl duos jiems sku- rą?

—Aš neabejoju, tėve. Jeigu juos Stalinas lupa, tai kodėl Smetona negalėtų?

—O gal tu ir teisybę sa- kai, Maikė. Juk Stalinas iš- tikro juos lupa. Netik lupą, ale ir šauda. Ir šauda ne ko- klus vėplis, ale generolus, ką Maskvą nuo bielagvar- deicų apgnė.

—Matai, tėve, ir tu šitą supranti.

—Ale vieno daikto aš vis- tiek nesuprantu, Maikė.

—Ko, pavyzdžiui?

—Jeigu Stalinas komuni- stams toks negeras, tai ko- dėl jie jį taip giria? Aš gir- dėjau anadien jų prakal- bas, tai kalbėtojas sakė, kad niekur ant svieto čior- narabčiam žmogui nėra taip gerai, kaip Rasiejuje. Stalinas padaręs tenai regli rojų.

—Tau, tėve, reikėjo to kalbėtojo paklausti, kodėl jis pats į tą rojų nevažiuoja. Jeigu aš žinočiau kur yra rojus, tėve, aš tuojaus tenai važiuočiau.

—Vot, Maikė, šito punkto tai ir aš negaliu išfigeriuot. Komunistai giria Stalino rojų, ale patys tenai neva- žiuoja. Iš to lyg ir išeity to- kia rokunda, kad jie netiki savo žodžiams. Bet jeigu jie netiki, tai kam jie taip kal- ba? Juk taip niekas neda- do.

—Yra, tėve, ir daugiau tokių biznierių. Pavyzdžiui, kunigai nuolatės kalba apie dangaus karalystę, nors ge- rai žino, kad tokios vietos niekur nėra.

—Dac tu mač, Maikė! Dangaus karalystės ir kuni- gų negali kritikuot.

—Gera!, tėve, jeigu tau nepatinka, mes galim už- baigti. Lik sveikas!

3 METAI KALĖJIMO UŽ LAIKYMĄ LENKŲ GIN- KLŲ.

Vidaus reikalų ministeri- ja paskelbė, kad visi, kas yra gavę iš atbėgusių lenkų kareivių kokių nors ginklų ar šaujamos medžiagos, tuo- jaus turi viską atiduoti poli- cijai. Kas laikys šaujamus ginklus ar amuniciją nepranešęs policijai, bus baudžia- mas 3 metais kalėjimo.

KAIP SOVIETAİ PRADĖJO SAVO ŽYGI Į LENKIJĄ.

Sovietų valdžios nota
Lenkijos atstovui.

Rugsėjo 17 d. Sovietų Sa- jungos vyriausybė Lenkijos atstovui Maskvoje įteikė to- kia notą:

„Lenkų-vokiečių karas į- rodė, kad Lenkijos valsty- bė negalės išsilaikyti. Per 10 karo dienų Lenkija nete- ko visų savo pramonės sri- čių ir savo kultūros centrų. Varšuva jau nebėra lenkų vyriausybės rezidencija. Vy- riausybė yra suirusi ir nero- do jokių gyvybės ženklų. Tas reiškia, kad Lenkijos valstybė ir jos vyriausybė faktiškai nustojo egzistavu- si. Tuo būdu esančios tarp Lenkijos ir Sovietų Sajun- gos sutartys nustojo savo reikšmės. Lenkija palikta savo likimui ir be vadovy- bės virto vieta palanki viso- kiems incidentams ir galin- čia Sovietų Sąjungai suda- ryti pavojingas staigmenas. To pasekmėje Sovietų vy- riausybė, buvusi iki šiol ne- utrali, šių faktų akivaizdo- je negali likti neutrali. Ly- giai Sovietų vyriausybė ne- gali būti abejinga faktui, kad ukrainiečiai ir baltgu- džiai, gyvenantieji lenkų teritorijoje, su kuriais ji yra surišta kraujo ryšiais ir ku- rie dabar yra likimo nuo- žiuroje, liktų be globos. Esant tokiai padėčiai, So- vietų vyriausybė įsakė rau- donosios armijos vadovy- bei duoti kariuomenės da- lims įsakymą pereiti sieną ir paimti į globą vakarų U- krainos ir Baltgudijos gyven- tojų gyvybę ir turtą. Tuo- pat laiku Sovietų vyriausy- bė turi noro imtis visų prie- monių, galinčių išlaisvinti nelaimingą lenkų tautą iš nelaimingo karo, į kurį ja- pastumė jos neprotingi va- dai, ir tuo būdu suteikti jai galimumą atgauti taikingą gyvenimą.“

Sovietų Sąjungos kariuo- menė įžygiavo į Lenkiją.

Gavus įsakymą, Sovietų kariuomenė visu frontu tuo- jau peržengė sieną. Tik ku- ne-kur sutikusi silpną lenkų pasipriešinimą, Sovietų ka- riuomenė rugsėjo 18 d. jau buvo užėmusi Molodečną, Baranovičius, Rovną, Dub- ną, Tornopolį, Vileiką ir Pastovius. Rugsėjo 19 d. vakare Sovietų kariuome- nės motorizuotos dalys jau įžengė į Vilnių. Pietuose rugsėjo 19 d. Sovietų ka- riuomenė buvo užėmusi vi- šą Lenkijos-Rumunijos pa- sienį.

Pirmame Sovietų Sąjun- gos kariuomenės komunika- te apie raudonosios armijos veikimą rytų Lenkijoje bu- vo pranešta, kad Sovietų ka- riuomenė perėjo Lenki- jos sieną visu frontu nuo Dniepru siaurėje iki Dniepro pietuose. Nugal- jusi silpną lenkų kariuome- nės avangardo pasipriešini- mą, Sovietų kariuomenė už- ėmė Glubokiję, Molodečną ir kitus siaurės valsečius. So- vietų kariuomenė Baravi- čių kryptimi perėjo Nemū- ną ir paėmė Miro ir Snovo valsečius, o taip pat Bara- novičių geležinkelį mazgą. Vakaru Ukrainoje Sovietų kariuomenė yra Rovno, Dubno, Tarnopolio ir Kolo- mejaus miestuose. Kolome- jos rajone Sovietų kariuo- menė priėjo prie Lenkijos- Rumunijos sienos. Sovietų lėktuvai numušė septynis lenkų naikintuvus ir tris bombonešius.

Sovietų Sąjungos nota ne- utralėms valstybėms.

Rugsėjo 17 d. Sovietų Sa- jungos vyriausybė įteikė tokią notą ambasadoriams ir pasiuntiniams valstybių, turinčių diplomatinis san- tykius: „Pone ambasado- riau, jums pranešdamos čia pridėdamą Sovietų Sąjun- gos rugsėjo 17 d. notą Len- kijos ambasadoriui Mask- voje, turiu garbės mano vy- riausybės įsakymu jums pa- reikšti, kad Sovietų Sąjun- ga laikysis neutralumo poli- tikos savo santykiuose su ju- sų kraštu. Teikitės, Pone ambasadoriau, priimti ma- no aukštos pagarbos pareiš- kimą. Molotovas, Sovietų Sąjungos užsienių reikalų komisaras.“

Šitas tekstas buvo nusių- stas šių valstybių diploma- tiniams atstovams: Vokie- tijos, Italijos, Irano, Kini- jos, Japonijos, Didžiosios Britanijos, Afganistano, Jungtinių Valstijų, Turki- jos, Suomijos, Bulgarijos, Latvijos, Mongolijos, Dani- jos, Estijos, Švedijos, Grai- kijos, Belgijos, Rumunijos, Lietuvos, Norvegijos ir Ven- grijos.

Gen. Konsulo J. Budrio žodis.

Pasakaytas Amerikos lietu-
viams per New Yorko radio
stotį WCW 14 spalio d.

Iš Lietuvos gavome žinią, kad tarp Lietuvos valstybės ir Sovietų Sąjungos spalio 10 dieną pasirašyta sutartis. Jos turinys jau paskelbtas spaudoje ir aš čia jo nekar- tosiu. Svarbiausias ir džiū- gantis faktas yra tas, kad Lietuva atgauna savo istari- nę sostinę Vilnių ir kai ku- riuos apskrčius. Tokiu bū- du dabartinės Lietuvos ri- bos praplėčiamos ir, vieton 2,500,000, Lietuva turės virš 3,000,000 gyventojų. Iš Lietuvos gauta žinia, kad ten spalio 11 dieną visas kraštas pasipuošė tautinėmis vėlavomis. Kaime minių minios žmonių susirinko prie Vytauto Didžiojo Mu- ziejiaus, kur reikė su- džiaugsmą ir padėką vy- riausybei, kad iki šiol vedė išmintingą politiką, išsau- godama Lietuvą nuo pra- žūtingo Lietuvos karo ir pa- siekė to, ką esamose sąlygo- se galima buvo pasiekti.

Jei visos Lietuvos žmo- nės, kuriuos pirmon eilėn naujos sąlygos paliečia, džiaugiasi Vilniaus atgavi- mu, tai mes čia neturime pagrindo manyti kitaip.

Per dvidešimt vienerius metus nuo Lietuvos atgimi- mo jos nepriklausomybė ne- kartą buvo bandyta, tačiau ji pavoju išvengdavo, o vi- duje atkakliai vedė kovą už savo žmonių gerovės keli- mą, švietimą ir sveikatingu- mą. Kiekvienas laisvo gyve- nimio metas Lietuvą labiau stiprina ir cementuoja. Zi- nodėmi, kad Lietuva ėjo iš-

mintingu keliu iki šiai die- nai, mes turime pasitikėti, kad ji taip pat tvarkysis ir budės savo nepriklausomy- bės sargyboje toliau.

Dar pora dienų — ir ateis toji laiminga valanda, kuomet Kauno ir Vilnijos lietu- viai puls viens kitam į glėbį, paplūs džiaugsmo asaro- mis: išnyko mūsų brolius, seseris skyrusi siena, nėra kliūčių laisvai vartoti savo- mes stovime po vienu stogu, po viena vėliava, dirbsime bendrai visos Lietuvos gero- vei, bendrai budėsim ir gin- simė Lietuvos laisvę.

Daug vargų pakėlė mūsų broliai ir sesės vilniečiai per tuos dvidešimt metų, gy- vendami posuniais po sieti- ma valdžia, o paskutinis ka- ras, kurio laimingai Lietu- va išvengė, juos, vilniečius, dar labiau nualino ir skau- džiai palietė — vyrai buvo pašaukti į karą Lenkijos ginti. Daugelis jų dar negri- zo namo, o gal jau ir negriš. Įžengdama į Vilnių ir Vil- nią mūsų kariuomenė turi atnešti su savim tučtuojaus ir pagalbą savo broliams. Tiek Lietuvos valdžia, tiek Lietuvos visuomenė duos ką išgalės. Jūs, brangūs tautie- čiai, jau daug davėte visoki- kiems savo tautos reika- lams, tačiau, žinodamas ju- sų meilę Lietuvai, drįstu ir ši kartą, toje džiaugsmo va- landoje, kreiptis į jus gerą lietuvišką širdį: padėkite ir jį vilniečiams! Jūsų gerą širdį jie mokės įvertinti.

AR ŽINOTE, KAD...

Ilgiausia be pertraukos gyvavęs miestas esąs Susa, prie Persijos įlankos. Jis žydėjęs nuo 4000 metų prieš Kristų iki 650 metų po Kris- taus.

Amerikos revoliucijos ka- ras prasidėjo kai 1000 britų kariuomenės buvo pasiusta sunaikinti kolonistų milici- jos amuniciją.

Chicagoje buvo nominuo- ti šie Amerikos prezidentai: Lincolnas, Grantas, Garfiel- das, Clevelandas, Harrisas, Tadas Rooseveltas, Taftas, Hardingas ir Frank- linas Rooseveltas.

Sakoma, kad Chicagos miestas stovi ant kalkių klodo, kurio kiekviena ke- turkampė mylia turinti apie 1,000,000 bačkų aliejaus.

New Jersey valstijoje yra įstatymas, kuris po bausmė draudžia traukdyti laikraš- čių fotografams ar reporte- riams eiti savo pareigas.

Beveik visi Amerikos lai- kraščių reporteriai turėjo apleisti Etiopijos karo lau- ką, nes visi susirgo nuo te- neitinio klimato. Londono laikraščio moteris korespon- dentė išlaikė tenai ilgiausia.

KAIP IŠRODĖ VILNIUS LENKŲ VALDŽIAI BĖGANT.

„Lietuvos Žinios“ turėjo susisiekti su savo kores- pondentu Vilniuje V. Žilė- nu iki rugsėjo 19 d., nors tuo metu Vilniuje jau buvo Sovietų kariuomenė. Vė- liau iš V. Žilėno žinių jau negauta.

Rugsėjo 18 d. V. Žilėnas iš Vilniaus informavo Kau- no dienraštį taip:

„Vakar iš šiandien (17 ir 18 rugsėjo) Vilniuje judė- jimas nepaprastas, labai daug automobilių. Šįryt Vil- niuje tiek atplūdė automo- bilių, kiek niekuomet jų ne- buvo ramiais laikais. Įstai- gos apvalytos, daug popie- rių sudėginta.“

„Šiandien visi kioskai už- daryti, negalima gauti nei papirosų, nekaltant apie kurias kitas prekes.“

„Prie Lietuvos konsulato ilgą žmonių eilę. Tai lenkų diduomenė, valdininkai, re- daktoriai ir senesnieji Rusi- jos gyventojai, kurie lig šiol Vilniuje gyveno. Jie prašo leidimų važiuot Lie- tuvon. Iš lietuvių iš Vilniaus išvyko dr. Ledeika, adv. Juknevičius su šeima ir po- nia Stašienė. Konsulatas ne visiems duoda leidimus. Lenkai niekam netrukdo bėgti.“

„Vienas lenkų veikėjas socialdemokratas organi- zuoja Vilniaus civilinę mi- liciją. Kas valanda laukia- ma naujų šeiminių.“

Rugsėjo 19 d. V. Žilėnas telefonu pranešė tokių ži- nių:

„Vakar vakare 9 valan- dą Sovietų Sąjungos kariuo- menė pradėjo žygiuoti į Vil- nių. Kai jau Vilniuje buvo sužinota, kad Sovietų Sa- jungos kariuomenė visai ar- ti nuo Vilniaus, lenkų ka- riuomenės daliniai — kava- lerija, tankai, pėstininkai — pradėjo bėgti, kiek tik tai galėdami, iš miesto.“

„Nežiurint to, ši naktis Vilniuje buvo labai nerami. Visą naktį ir šiandien Vil- niuje vyko šaudymasis. For- maliai buvo šaudomasi, bet faktinai miestas jau buvo palmtas. Sovietų kariuome- nės šaudė iš tankinių kulko- svaizdžių, o lenkai iš šautu- vų. Sovietų Sąjungos ka- riuomenės Vilniuje tuo tar- pu niekas nepasirodė dau- gjau, kaip tik tankai, vi- sur tankai, tankai ir tankai.“

„Šįryt buvo padegtas Ža- liasis tiltas per Nerį, kuris jungia miesto centrą su Šni- piškių priemiesčiu. Degė tikslai medinės dalys ir pa- tys civiliniai miesto gyven- tojai ir ugniagesiai tiltą ge- sino.“

„Šiandien penktą valan- dą ryto žmonių buvo labai maža. Visi gyventojai į rau- donosios kariuomenės judė- jimą žiūrėjo iš vartų. Kai kurie tankai sustoja ir taiso- si. Apie 7 valandą gatvėmis jau pradėjo vaikščioti ir ci- viliniai Vilniaus gyventojai. Sovietų kariuomenės dali- niai gyventojus įspėjo, kad būtų labai atsargūs, nes ga- lį įvykti susišaudymų ir žmonės galį nukentėti.“

„Vilniuje tuo tarpu jo- kios valdžios nėra. Sovietų kariuomenė dar ligi šios dienos 9 valandos nėra pas- kelbusi nei vieno rašto, pranešimo, atsisakymo ar bet kokio skelbimo. Niekur nematyti jokių kitokių žen- klu. Kai kur nedideli bure- liai žmonių, sustoję ir praei- nant raudonosios kariuome- nės tankams sušunka „va- lio.“ Šiaip žmonių gatvėse labai maža, gatvės beveik tuščios.“

„Šiandien visos įstaigos kol kas uždarytos, krautu- vės taip pat visos uždarytos, valgyklos uždarytos, tik tai duonos kepyklos šiandien pagal korteles davė duonos.“

„Dabar, pačiu paskutiniu

laiku, gatvėse jau pasirodė darbininkų su šautuvais. Eina lenkų kareiviai be gin- klų, uniformuoti, o greta ei- na ginkluoti darbininkai. Darbininkai yra vietiniai. Jokio laikraščio nėra, žmo- nės stovi, kaip sakoma, išsi- žioję ir laukia.“

—Ar Vilniuje yra koks nors sudarytas komitetas?

—Taip, sudarytas visuo- meninis tvarkos komitetas, į kurį ėjo: Stašys, Burokas ir aš (V. Žilėnas). Iš gūdų į komitetą ėjo Puzdnik (redaktorius), Širma ir Vlockevič. Tarsimės su len- kų socialdemokratų komite- tu, kurio priešaky stovi adv. Baginskis. Komiteto milici- ja mieste jau pasirodė. Mi- licija prižiūri kai kuriuos dalykus ir daboja tvarkos. Milicija dėvi žalius ženklus.“

„Turiu pastebėti, kad ligi dešimties valandų šios die- nos Vilniuje kitokios ka- riuomenės, kaip tankai, ne- buvo pasirodžiusi. Tačiau tankų igulos sako, kad ne- trukus ateis ir daugiau ka- riuomenės — pėstininkų. Lenkų armijos Vilniuje jau nieko nėra. Lenkų kariuo- menės kareiviai išsiskirstę eina su savo drabužiais. Iš kareivinių civiliai žmonės neša viską, rubus, įvairias kaukes ir visą, ką nučiupda- mi. Vilniuje vakar lenkų karininkai ir kareiviai labai nepalankiai atsiliepė apie savo valdžią, kuri, esą, me- tusi juos kovoti su tuščiomis rankomis, kaip jie sako, — su kepurėmis, o kepurėmis dabar kariauti negalima. Vilniaus igulos kareiviai pareikalavo valgyti, tai gy- ventojai, kas ką turėjo, jiems valgyti davė. Lenkų kareiviai prašo iš civilinių gyventojų civilinių drabu- žių ir už tai moka didžiau- sius pinigų.“

„Persirengę jie traukiasi kur kas galėdamas.“

„Kas gavęs civilinius dra- bužius, o kas ir kareiviškais, vieni be diržų, kiti su dir- žais traukia namo.“

„Vakar (18 rugsėjo) iš Vilniaus kalėjimo paleisti visi ir visoki kaliniai.“

„Vilniuje šiandien dar veikia paštas, radijas, elek- tra ir vandentiekis.“

TIKĖJIMU ISTORIJA.

Parašė P. D. Chantepie de la Sau- saye, Teologijos profesorius. Vertė lietuvių kalbon J. Laukis. Kryžia di- delio formato, 1086 psls. su daugybe paveikslų visokių tikėjimų dievų, die- valėlių, relikvijų, bažnyčių, šventiny- čių ir tt. Gražius tvirtais aparais, Chicago, 1914. Kaina \$7.00

ISDAVIKAS.

Čia yra parodytas skotas Norman Baillie Stewart, kuris Anglijoje buvo areštuotas ir nu- teistas penkiems metams kalė- jimo už usdavimą Anglijos pa- slapčių Vokietijos fašistams. Vėliau jis iš kalėjimo buvo pa- leistas ir išvyko Vokietijon. Ma- noma, kad jis dabar transliuoja anglų kalba iš Vokietijos nacių propagandą Amerikon ir Ang- lijon.

SVEIKAS IR GARDUS ALUS TAI LIETUVIŲ IŠDIRBYSTĖS

**Brockert's
ALE**

KURIE NORI TIKRAI GERO ALAUS ATSIGER-
II—PABANDYKIT TIKRO LIETUVIŠKO ALAUS
GAUNAMAS IR BONKUTESE
PRASYKITE VALGYKLOSE IR TAVERNOSE.

BROCKERT BREWING CO., Inc.

TELEFONAS
Worcester—5-4334

81 LAFAYETTE ST.,
WORCESTER, MASS.

Bostono Skyrius, 1410 Columbia Road,
South Boston. Tel. SOUTH Boston 2271.

Ivairios Žinios.

SUNKI GEN. FRANKO PADĖTIS.

Europos spauda gyvai domisi Ispanijos klausimu. Esą tikras daiktas, kad gen. Frankui būvę daug lengviau kariauti, nei dabar suardyta kraštą atstatyti ir vystyti.

Nesą galima užmiršti, kad daugiau kaip dvejuis metais trukęs politinis karas yra išnaikinęs daug derlingų Ispanijos provincijų, kurių vietoje belikę tik griuvėsiai, vargas ir skurdas. Gen. Frankas dar iki šiol nesą galutinai apsisprendęs dėl naujosios Ispanijos santvarkos, nes esą pasireiškę įvairių srovių ir pageidavimų, kuriuos visus reikia suderinti ir į juos atsižvelgti. Daug tokių jėgų, kurios pilietinio karo metu tarnavo gen. Frankui, dabar esančios pasidariusios jam priešingos. Pavyzdžiui, monarchistų sluoksniuose jaučiamas didelis aktyvumas, dėl ko esą galima spresti, kad jau artimiausioje ateityje Ispanijoje galinti būti grąžinta monarchija.

Ispanija turi daug ir kitų rūpesčių. Francuzijoje tebėra apie 150—170 tūkstančių pabėgėlių, kuriuos pagaliau reikės kada nors grąžinti atgal. Dabar kas savaitę į Ispaniją iš Francuzijos esą išvežama maždaug po 4,000 pabėgėlių. Francuzų spauda rašo, kad apie 20,000 pabėgėlių esą pareiškę norą rasti darbą, nes sužinojo, kad jie turi užmezgę santykius su Detroito komunistų organizacija.

LINDBERGHUI SIULO NACIŲ UNIFORMĄ.

Tulas Clifford Hodsworth rašo Bostono "Evening Transcript":

"Kas pasidarė su Lindbergh'u? Nejaugi vokiškos bakterijos užkrėtė jo kraują? Kaip tariamas šios šalies patriotas, jis yra liudnas pavyzdys. Ir kodėl jis pasidarė toks cinikas? Anglija ji buvo priglaudus ir globojo per baimės laikotarpį, o dabar jis norėtų jai įvartyti peilį ir nugarą ir atimti iš jos Kanadą, kuomet ji, Anglija, veda karą su Vokietija. Matyt, jis tik, kad 'might is right.' Kodėl kas nors nedovanoja jam nacių uniformos, taip kad jis išrodytų kuo jis ištikrųjų yra—vokietys iš širdies. Dieve, apsaugok mus nuo tokių didvyrių, kaip jis! O seniau aš jį gerbdavau."

FORDAS IŠVIJO 40 RUSŲ.

Jie mokinosi pas jį automobilinius daryt.

Apie 40 rusų inžinierių buvo atvykę iš Sovietų Rusijos pas Fordą pasimokinti amerikoniškų metodų automobilinių gamyboj.

Pereitą savaitę Fordas visus juos išvižo, nes sužinojo, kad jie turi užmezgę santykius su Detroito komunistų organizacija.

IDOMUS GYDYTOJAS.

Atėnų policija suėmė dr. Anikitą Kyriakopulą, kuris kiekvieną atėjusį pas jį sveiką žmogų sugebėdavo įtikinti, kad jis serga ir savo duotais vaistais padarydavo tikrą ligonį. Kada tokiu būdu jis išsiūpdavo iš savo aukos visus pinigus, tai pasakydavo, kad jau esi sveikas ir tau vaistų nereikia. Iš tiesų, kiekvienas nustojęs vartoti jo prirašytus vaistus tuoj pasveikdavo. Atėnų policija buvo apdairėsnė, kaip kitų valstybių panašiais atvejais, ir tokį vorą sučiupo, o jo voratinklį — kabinetą uždarė.

ZEMAICIUOSE DAUG MEDAUS.

Kai Dzukuose sausros išdegino daug žiedų, tai žemaičiuose bitėms šmet buvo geras derlius. Daugumas bitininkų džiaugiasi, kad šmet yra daugiau medaus kaip kitais metais.

Rumunijos kariuomenės teismas nutėisė kalėjimą 38 žydus už komunistinės propagandos platinimą.

Amerikos Konsulatas Varšuvoj.

Stai kas beliko iš Amerikos konsulato Varšuvoj. Jį visiškai suardė Vokietijos fašistų armatos.

E. MIKUŽIUTĖ Į SLA SEKRETORIUS NEKAN-DIDATUOJA.

Pereitos savaitės "Keleivis" pittsburghiečiai indorsavo SLA pildomosios tarybos kandidatus, tarp kurių dabartinė išdo globėja p-lė E. Mikužiutė proponuojama į sekretorius.

Šią savaitę gavome nuo jos šitokį pareiškimą:

"Širdingai dėkoju žymiausiems SLA darbuotojams Pittsburghe ir "Keleiviu", taipgi kitų kolonijų SLA nariams, kurie skatina mane būti kandidatė į sekretorius ir žada man pilniausią paramą. Apsvarstiusi visapusiškai dabartinę mūsų organizacijos padėtį, jaučiuosi labiau reikalinga esanti ir daugiau naudoti SLA atnešanti pasilikdama išdo globėjos vietoj, todėl į ją ir vėl kandidatuoti ketinu. Su pagarba,

E. Mikužiutė,
SLA išdo globėja."

Redakcijos Pastaba: Kadangi p-lė Mikužiutė atsisako į sekretorius urėdą kandidatuoti, tai bostoniečiai SLA veikėjai siūlo ton vieton p-lę Jurgeliutę, seniau buvusią SLA sekretorę. Bostoniečiai yra labai geros

apie ją nuomonės, nes tik per jos pastangas Susivienijimas buvo legalizuotas Massachusetts valstijoje. Ko negalėjo padaryti visi tautininkų advokatai, tą padarė viena p-lė Jurgeliutė. Dėl to bostoniečiai norėtų matyti ją ir vėl SLA sekretore. Jie jau susižinojo su ja ir ji sutinka kandidatuoti. Kadangi dabartinis sekretorius p. Vinikas nemano daugiau kandidatuotos statyti, tai p-lė Jurgeliutė bus tinkamiausia kandidatė, sako bostoniečiai.

RADO LAVONĄ BE GALVOS.

New Castle, Pa.—Netoli nuo šio miestelio pereitą savaitę buvo rastas pelkėse apdegintas žmogaus lavonas be galvos. Iš pradžių manyta, kad tai bus nužudyta mergina, bet valdžios daktaras nustatė, kad tai vyras. Jis galėjęs būti tarp 20 ir 30 metų amžiaus, vidutinio ūgio. Nužudytas jau kelios savaitės atgal. Policijos spėjimu, lavonas buvo apdegintas dėl to, kad jo niekas negalėtų pažinti.

Socializmo teorija, tai veikimas, kurie traukia ir aiškiai faktais nurodo, kaip iki šio keitėsi draugijos formos, talizmas. Kaino 25c.

Kun. Mockui Palaidoti Aukavusių Sarašas.

Aukavo graboriaus P. J. Ridiko koplyčioje:

John Tasinskas	\$1.00	Jos. Lalis	.50
E. Kukoraitis	\$1.00	J. Sakauskienė	.18
Antonete Mockus	.50	Zigmas Kentas	.25
K. Bieliauskis	\$1.00	F. Danauskas	.50
Joseph Kasteckas	\$1.00	Helen Martin	.50
Mary Green	.25	Jos. Ulinas	.25
K. Balčiūnas	\$2.00	Eva Mineikienė	\$1.00
Justin Jankevičius	.25	Kaz. Pocius	\$1.00
O. Rundėliai	.50	Brigit Paulauskis	\$1.00
A. E. Pažarskas	\$1.00	Wm. Norgel	\$1.00
John Sauklys	\$2.00	F. Leases	\$1.00
Jos. Mizaras	\$1.00	Marė Dateska	\$1.00
W. Alekna	\$1.00	J. Subelka	\$1.00
J. Gaster	.25	J. Zabukas	.50
El. Arėška	\$1.00	Geo. Vaičaitis	.50
Emilija Ramašauskienė	\$1.00	S. Tilaikas	\$1.00
F. Onušaitis	\$1.00	K. Statkus	.25
P. Palonis	\$1.00	J. Venslovas	\$1.00
Morta Skripkus	\$1.00	W. Simkus	\$1.00
Ona Liutkauskienė	\$1.00	Al. Zalimas	.50
John Kundroška	\$1.00	V. Milijus Dietrich	.50
Anna Mankus	.25	J. Zapustas	\$1.00
J. Paltavičius	.50	A. Gudas	.50
Teofilė Fenteris	.50	Frank Jankus	\$1.00
J. Kaupas	\$1.00	Mockaus draugas No. 1	\$1.00
F. Venckus	\$1.00	Frank Simonaitis	\$1.00
A. Grigas	\$1.00	Z. Kaspar	.25
F. Radiauskas	\$1.00	A. Lipis	\$1.00
And. N. Mills	\$1.00	A. Pipiras	\$1.00
W. Biskupaitis	\$1.00	S. Laurint	.50
John Janis	\$1.00	K. Seravičiaus	\$1.00
J. Balčytis	.25	A. Rasvil	\$1.00
A. Bernauskas	.25	K. Klimaitis	\$1.00
Dr. A. K. Rutko	3.00	G. S.	.25
Paus Krupelis	\$1.00	A. Karalius	.25
Ona Drogaitienė	\$1.00	Vardo nesakė	.25
Walter Krulais	\$1.00	P. Venckunas	.50
Mrs. Kudro	.50	A. Rimkus	\$1.00
M. Markus	.25	J. Tamas	.50
J. U.	.25	A. Kazlauskas	\$1.00
M. Jurgaitienė	.50	A. Rulis	.50
Wm. ir Ona Žickai	\$1.00	J. Pranauskas	\$1.00
M. Kriščiūnas	.50	A. Vals	.50
Chas. Sauklis	\$1.00	F. Rainer Dietrich	\$1.00
L. Išdonis	\$1.00	P. Galskis	.50
J. Kvederas	.25	J. Katėnas	.50
J. Arėška	.50	V. Rakašius	\$2.00
Alex Ramašauskas	\$1.00	M. Punis	\$1.00
Elz. Geraltauskienė	\$1.00	Paul Stasiuklis	\$1.00
Andrew Dirsė	.50	Jos. Starkutis	\$2.00
John Kvetkauskas	\$1.00	A. Gremel	.50
Christina Dasbelis	\$2.00	A. Gryna	\$1.00
Jos. Gaizutis	.50	J. Petrutis	.50
Petronėlė Martinkus	\$1.00	Simon Dailonis	\$5.00
Elzb. Jurgaitis	.25	A. Klejūnas	\$1.00
Kast. Rudytis	\$1.00	L. Binkis	.50
John H. Kubilius	\$2.00	J. Naudžiūnas	\$1.00
And. Zepraotis	.25	K. Steponavičia	.50
A. Petkus	\$1.00	O. Dzibas	\$1.00
A. Binkis	\$1.00	M. Džemsonas	\$1.00
S. Valinskas	\$1.00	J. Benekaitis	\$1.00
Klem. Zubavich	.50	S. Girštaitis	\$1.00
A. Valaitis	.25	U. Šalinskienė	\$1.00
A. Zigmantas	\$1.00	A. Endžiulis	\$1.00
Jurgis Arėšius	\$1.00		
A. Stonis	.25		
J. M. Jesinskas	\$2.00		

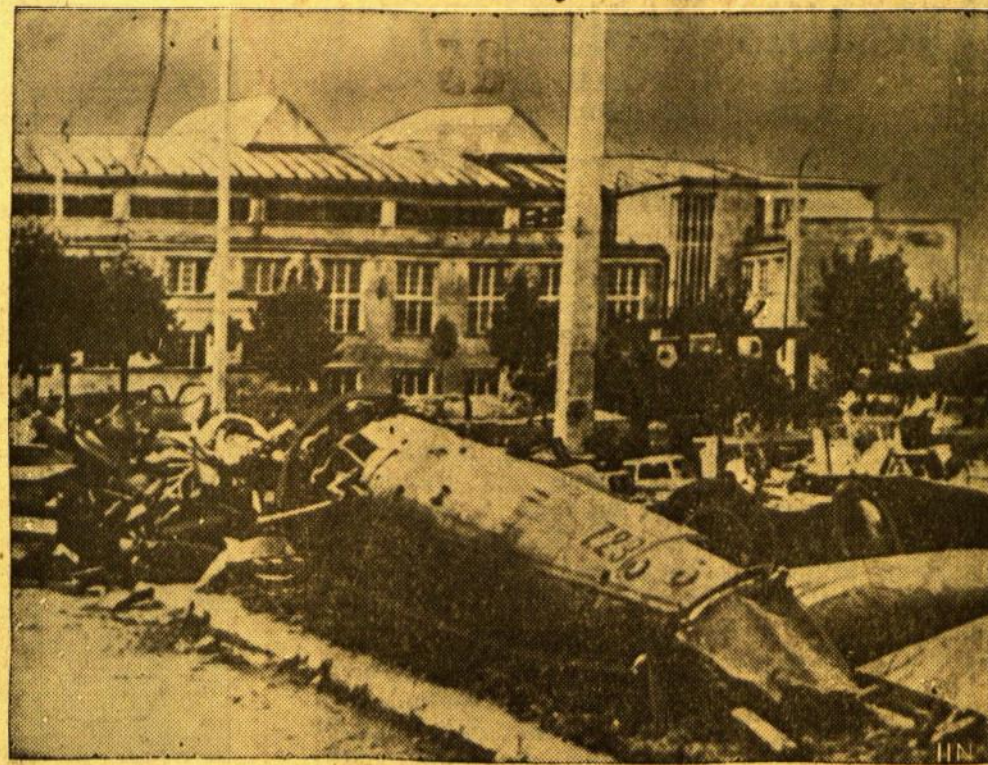
LDD 4 kuopos nariai:

S. Ladigienė	\$1.00	Anton Bublys	\$1.00
V. Mankus	\$1.00	A. Zauronis	\$1.00
F. Rubašius	.50	Anton Steponaitis	\$1.00
P. Pavilionis	\$1.00	M. G. Daraska	.25
A. Dainis	.50	Jos. Morkus	.50
A. Abrozienė	\$1.00	M. Maželiauskas	.25
A. Kundrotas	.50	A. Kazaitis	.25
L. Burba	.50	J. Kunčys	.25
A. Milerienė	\$1.00	Julius Spūdas	\$1.00

Naujos Gadynės Choro nariai

P. Liauska	\$1.00	A. Matulaitis	\$1.00
St. Lipnik	\$1.00	J. Bartasius	.10
Paul Ambrose	\$1.00	A. Liestrum	\$2.00
Chas. Werbik	.50	M. Kazūnas	\$1.50
Povilas Jaruš	.25	August Skutas	.50
Dom. Zukauski	.50	Mrs. Shoftimon	\$1.00
Ant. Drigot	.50	Wm. Trojka	\$5.00
		Anton Maliauskas	.50
		E. Norkus	\$1.00
		Anton Pasiulis	\$1.00
		A. Augautis	.50
		Vainauskas	\$1.00
		A. Vaitekunas	.50
		W. P. Pleškauskas	.50
		J. Stasiūnas	\$1.00
		Walter Kavaliauskas	\$1.00
		Ed. Kelpeck	\$1.00
		V. Priekša	\$1.00
		Vincas Norbutas	\$1.00
		M. Šviegžda	\$1.00
		P. Jankauskienė	.50

Lenkijos Orlaivių Liekanos.

Čia parodytas buvęs Lenkijos orlaivių aerodromas Varšuvoj. Beveik visi orlaiviai buvo sunaikinti vokiečių bombomis.

Gustas ir Adelė Budriai	\$1.00	S. Mileika ir J. Orentas	\$2.00
Bessie Maružienė	.25	Z. Milius	.15
J. Miaurki	\$1.00	N. Kaupis	\$1.00
A. Gaubienė	\$1.00	J. J. Molis	\$1.00
S. Skruskis	.05	Mr. Vegis	\$1.00
B. Juokauskas	\$2.00	Frank Bartkus	\$1.00

Aukos gautos per "Vilnij:"

Iš Cleveland, Ohio, per D. P. Petruską:	
P. Kurulis	\$1.00
S. Z. Simonai	\$1.00
J. Dvylys	.40
L. Eitutis	.25
P. Radzer	.25
J. Eitutis	.25
F. Bauža	.25
Kanapeckas	.10
Smulkiais sudėjo	.25
J. Kočiūnas	\$2.00
M. Valonis	\$1.00
H. Badell	\$1.00
S. Šlekys	\$1.00
D. Petruskas	.50
B. Kundravičiai	.25
Stasiulevičienė	.25
J. Dilis	.25
P. Baakevičia	.10
Jukšaitis	.14
Per "Vilnij" iš kitur:	
M. Krisken	\$1.00
J. P. Brass	\$1.00

Laisvamanų K-tas, V. B. Ambrose, koresp.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau švogerio Stanislovo PRENIO, apie 20 metų atgal gyvenęs Conn. valstijoje, turi didelę šeimyną ir turi daugiau brolių. Prašau atsiųsti, kurie žino, kur jis randasi, prašau pranešti, aš busiu labai dėkingas. Frank Dergelas (3) 6640 So. Campbell av., Chicago, Ill.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau apsigėdinti rimtos merginos nuo 20 iki 30 metų; aš esu vėlyvas, jaunas, gerai tarodav, turliu gerą darbą. Mergina, kuri myli gražų gyvenimą, prašau atsiųsti. (4) S. U. K., 2082 St. Urban st., Montreal, Canada.

Petronėlė Lamsargienė

Užlaikau visokias LIETUVISKAS GYDUOLES nuo visokių ligų. Kurie turite kokių nesveikumų, kreipkitės pas mane; duosiu gerą patarimą ir busit patenkinti. (50) PET. LAMSARGIENĖ 1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

LAWRENCE, MASS.

Bankietas adv. Baubliui pagerbti.

Spalių 1 d. advokato Baublio draugai buvo surengę jam gražų bankietą (White Eagle Hall). Svečių buvo arti 30. Baigiant vakarieniant, tostmasteris Jonas Urbonas pradėjo vakaro programą ir pakvietė svečius pasveikinti advokatą ir palinkėti jam paskmingo gyvenimo pas mus.

A. F. Sweetra.

Nepaprastas Palengvinimas Reumatiškų Skausmų

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenų skaudėjimų vien išsitarindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacinis linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkelių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jį šiuo būdu Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

PARDUODU LIETUVISKUS BALANDŽIUS.

Juodgalviai, rudgalviai, geltongalviai ir baltgalviai. Prisiunčiu į visas dalis Sovietų Sąjungai ir į Kanadą. GEO. BENDORAITIS 520 Wilson St., Waterbury, Conn.

DYKAI!

Suvis dykai dasišnosit savo atėitį ir kokią laimę turėsite gyvenime, jeigu parasytuo tuojau išdėdami kelias stampas dėl persitimo. Adresuolite: PRACTICAL SALES COMPANY 1219 N. Bell Ave., Desk. K., L. CHICAGO, ILL.

VIREJA

Knyga apie valgių gaminimą. Knygoje randasi 340 receptų, 224 puslapiai. Moksliniai aiškinama maisto rūšis, kiek kuri iš valgių daiktų turi vitaminų, kaip sutaisyti maistą, kad jis nevien tik būtų skanus, bet turėtų balansuotą vitaminų kokybę. Knyga sutaisė K. Petrikienė, išleido A. L. D. L. D. Moterų Skvyrus. Kaina \$1.00.

Reikalaukite "KELEIVIS", 253 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas."

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

Money Orderį ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS

Susipažinimui kopiją pasiųsime veltui.

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENĖ.

NEDELEGATĖ MUSŲ VARDU KLAIDINA SKAITYTOJUS.

"Keleivio" 4 spalio laidai, "Moterims Pasiskaityt" skyriuje, po antrašte: "Kalkas Pagimdė Pele," buvo išspausdinta nuo pradžių iki pat galo netiesa, klaidinanti visuomenę ir pačią redakciją.

Mes, žemiau pasirašiusios visos Brooklyno delegatės, kurioms primetamas begėdiškas rašto gabalas, pareiškiame, kad mes neradome ir negalėjome rasti to, ko nebuvo. Dėl to prašome gerbiamosios "Keleivio" redakcijos leisti mums pareikšti žemau paduotus faktus apie moterų seimą ir atsakyti į viršminėtame Brooklyno "Delegatės" rašte tilpusius prasimanymus.

Nei delegatės, nei tarp kitų Brooklyno moterų neliiko dėl seimo jokių "nesmagių atsiminimų" nei "nėgirdžių atrangų," kaip asmuo pasivadinęs "Delegatė" rašo. Liko labai smagi, draugiška nuotaika. Ta geriausia liudijo Moterų Klubas skaitlingas poseiminis susirinkimas, kuriame gauta 3 naujos narės ir sukurta entuziastiška ovacija seimo šaukėjoms.

Seimas nebuvo suauktas "vienos kitos buvusių komunistų lyderių pasigarsinimo" dėlei; ir seimo šaukėjomis nebuvo "netekusios minių pasitikėjimo" moterys. Seimas nebuvo vien "tik komunistų mitingelis," kaip pasivadinęs "Delegatė" asmuo bando sviesti įkalbėti. Lai skaitytojas pats tai pabando suderinti su sekamais faktais:

Seime dalyvavo apie 130 delegačių, visokių pažiūrų, iš dešėty lietuvių kolonijų ir šimto visokių draugijų kuopų, kurios sukėlė gal per tūkstantį dolerių delegatėms atsiųsti ir kitus kelis šimtus dolerių atsiųsti seimui pasveikinti ir seiminei programai išleisti. Tūkstančiai organizuotų ir neorganizuotų lietuvių prisidėjo. Aišku, kad seimas nebuvo darbas vien komunistų, bet minių, kurios pilnai supratu ką daro ir kurios pilnai pasitikėjo seimo šaukėjomis.

Seime nebuvo nei "komunistų diktatūros," nei jokios kitos diktatūros. Kalbėjo kas tik norėjo ir kiek paties seimo nustatytas laikas leido. Neigi buvo "visos rezoliucijos iš anksto pagamintos ir užgirtos," kaip "Delegatė" pasakoja. Rezoliucijų komisija buvo išrinkta seime ir jai nebuvo delegatės, apie kurių atvykimą iš anksto net nebuvo žinoma. Jos galėtų pasakyti, kaip jos pasventė vakarus rezoliucijoms rašyti, kuomet kitos delegatės ekskursavo po miestą.

Seime nesigirdėjo ir "nėdakeptų referatų," nes visi buvo sutikti karštai aplodimentais, o pati referentė apsupta eilės delegačių, prašančių kopijos parsivežti namo, skaityt savo draugijų susirinkimuose.

Seime atsiesta vyriausis siekis — sudaryta tampašėni ryšiai tarp moterų, įsteigta Moterų Taryba, kurios komitetan įneina skirtingų pažiūrų moterys, ir įneis daugiau, nes tam palikta durys plačiai atdaros. Kiekvienai prisidedančiai Tarybon kolonijai palikta teisė paskirti į Tarybos Komitetą ką nori, nežiurint politinių ar religinių pažiūrų.

Amerikos Lietuvių Moterų

Seimo brooklynietės delegatės: S. Petkienė, delegatė ir rezoliucijų komisijos narė, M. Maželienė, M. Bovinienė, O. Depšienė, J. Stankaitienė, A. Buknienė, H. Andriuskevičienė, J. Bondžinskaitė, F. Kazokienė, E. Vilkaitė, K. Rušinskienė, E. N. Jeskevičiūtė, S. Sasna, A. Jeskevičiūtė, A. Rainienė, B. L. Salinaite, A. Daugelienė, A. Bieliauskienė, N. Kaulinienė, Janulevičienė, A. Kalvaitienė.

Nuo Redakcijos. — "Keleivio" redakcija visuomet prašo savo korespondentų rašyti žinias objektingai, bet, deja, korespondentai nevisuomet to prisilaiko.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOTERŲ TARYBOS SE- KRETORĖS PRANEŠIMAS.

Pirmojo Amerikos Lietuvių Moterų Seimo išrinktasis komitetas, pasiskelbęs spaudoje savo atsišaukimą į moterų draugijas, kitokių pranešimų iki šiol nedavė. Apie patį seimą komitetui netenka kalbėti, nes mūsų laikraščių moterų skyriai iki šioliai buvo užpildyti seimo atstovų raštais.

Kaip kam gali atrodyti, kad seime išrinktas komitetas nieku nesirūpina, bet taip nėra. Turimi už garbę pranešti, kad pirmutinis Moterų Tarybos Komiteto darbas yra išleistas seimo programos. Programa jau atiduota spausdinti. Ji bus brošiūros formoje ir joje tilps visi seimo nutarimai, rezoliucijos, skaityti referatai ir pasveikinimai. Yra dedamos pastangos, kad toji programoji tilptų žymesnių mūsų judėjime veikėjų bent trumpos biografijos, idant skaitytojai matytų kaip jų padėtos pastangos rėšosi su mūsų kultūrinio darbu moterų tarpe.

Kaip bus didelė buvusio seimo programa ir kokia bus jos kaina, apie tai pranešime vėliau. Tenka apgalvoti organizuotų ir neorganizuotų lietuvių prisidėjimą. Aišku, kad seimas nebuvo darbas vien komunistų, bet minių, kurios pilnai supratu ką daro ir kurios pilnai pasitikėjo seimo šaukėjomis.

Jau yra atsiųsta nemaža įstojimo mokesčių ir Moterų Tarybą. Labai gerai, kad sugrįžusios seimo atstovės nepasitenkina vien tik įvykiu, bet rūpinasi, kad darbas tarpe moterų sekmingai eitų toliau. Kol buvo ruošiamas spaudai brošiūra, į daugelį pranešimų nebuvo laiku atsakyta, bet susitvarkius skubėsius darbus, į tai bus krepiama daugiau dėmesio.

K. Petrikienė.

MARIJOS JURGELIONIENĖS PAMINKLO REIKALU.

Plačiai buvo rašoma, ir beabejo dar visos draugės ir draugai gerai atmena, kaip pereitą pavasarį, kovo 25 dieną, automobilio nelaimėje, netoli Kalamazoo, Mich., žuvo mūsų brangi draugė Marija Jurgelionienė. Tai buvo ne paprasta moteris, bet viena iš gabiausių ir inteligentiškiausių mūsų veikėjų Amerikoje. Ji per ilgus metus prigulėjo prie LSS, ir buvo centro sekretorė. Ji buvo "Naujiųjų" administratorė, jų "Moterų Skyriaus" įkurėja ir jo ve-

Jaunų Moterų Apranga iš Ryto ir Vakare.

Amerikoje kas sykis vis daugiau madon įneina "pidžiamos" ir liūsi apsiaustai. Tai yra naminė jaunų moterų apranga, dėvima daugiausia iš ryto ir vakarais.

dėja. Ji visuomet buvo pirmutinė pažangios visuomenės veikloj. Todėl staigi ir tragiška jos mirtis sukrėtė ir nuliudino tūkstančius žmonių. Jie pasijuto netekę savo seniausios, veikliausios ir gabiausios veikėjos. Ypač moterų veikla tą spragą tuoj atjautė, nes Mariutė, kaip draugė ją vadindavo, buvo pilnai pasižventusi ir atsida- vus savo idėjai, kuriai ji ne nuliustančiai visuomet dirbo. Ji ir žuvo dirbdama savo idėjai, nes važiuo į Detroitą, kur draugai buvo padėję jai surengti jubilėjinį "Naujiųjų" koncertą. Iš tos kelionės jau nebegrįžo. Mes nuliudė galėjomės. Ašaras braukdami pridėjome jos nepamiršti. Ir nepamirsim! Mes pastatysim jai puikų paminklą už jos nuopelnus. Chicagietės, tarp kurių Mariutė veikė ir kuriom ji buvo artimiausia, jau tą darbą pradėjo. Jos įkurė "Marijos Jurgelionienės Paminklo Fondą" ir jau suaukavo suviršum \$200.00. Apie fondą "Keleivio" moterų skyriuje jau buvo drg. Noros Gugienės rašyta. Ji yra to fondo pirmininkė.

Kiekiena pažangi organizacija, kaip ir pavienės draugės ir draugai, yra kviečiami padėti paminklą pastatyti. Nepamirškime savo idėjos draugės, kuri taip nenuilstančiai darbavosi ir nuolatos visokiems reikalsams aukavo. Mokekim įvertinti jos pasižventimą!

Aukos Marijos Jurgelionienės Paminklo Fondui.

"Naujiuose" paskelbtos aukos iki spalio 11 dienai: Petr. Balickienė \$5.00 B. Balickiūtė 5.00 Nora ir Kazys Gu- gailai 25.00 Pirmiau paskelbta 157.00

Viso \$192.00

Massachusetts aukos: LSS. rajonas \$10.00 Ir socialistų kuopos Massachusetts valstijoj žada aukoti po \$5.00.

Aukos galima siųsti tiesiai į "Naujiuosius," N. Gugienės vardu, arba į "Keleivį," M. Michelsonienės vardu. Aukos bus skelbiamos "Naujiuose" ir "Keleivy."

PAPARČIO ŽIEDAS IR KETURIOS KITOS APYSAKOS: (1) Neuzistikintis Vyras; (2) Žydinti Gija; (3) Klaida; (4) Korektas. Jose nurodoma kaip žmonės patikėti ir visokių prietarų, burtų ir tt. Kaina 15c

Aukos Lietuvos Paviljonui Išlaikyti.

Skelbimas Nr. 3.

Petras Aleksandravičius, She- nandoah, Pa. auکو \$5.00. W. J. Krencevičius \$5.00. John F. Stanisky \$5.00. Adv. A. Kupka, Brockton, Mass. \$10.00. K. S. Karpis, Cleveland, auکو \$2.00 ir surinko \$51.00, viso \$53.00. S. ir A. Mockai, So. Boston, Mass., auکو \$5.00 ir surinko \$11.00, viso \$16.00. Linden, N. J. Lietuvių Bendras Komitetas \$17.50. Marianopolio Koleg. Thomp- son, Conn. \$25.00. Kun. J. Misius, Pittsburgh, Pa. \$10.00. N. N. (prašęs neskelbti pavardės), New Haven, Conn. \$50.00. Adv. Z. Salnienė, So. Boston, Mass., surinko \$9.00. A. J. Aleksis, Waterbury, Conn., auکو \$3.00, surinko 40.00, viso \$43.00. Lietuvių Vaizbos Butas, Brooklyn, N. Y. \$10.00. SLA 4-tas Apskritys, New Britain, Conn. \$10.00. Lietuvos Konsulatas Chica- goje, prisiuntė gautas aukas \$246.00. Sv. Jurgio Draugystė, Brook- lyn, N. Y. \$50.00. Edvardas Paulionis, Little Neck, N. Y. \$10.00. Alytaus Žydų Draugija, Bos- ton, Mass. \$50.00. Lithuanian Merchants' Asso- ciation, Philadelphia \$10.00. A. Jocius, Bridgeport, Conn. \$2.00. Magd. Veiverienė, Bridge- port, Conn. \$2.00. N. Arisonas, Stratford, Conn. \$1.00. S. L. Zapėnas, Lawrence, Mass. \$5.00. O. Lapienė, Babylon, N. Y., surinko \$18.00. V. J. Atsimaitymo Parapijos Sv. Vardo Draugija, Maspeth, N. Y. \$5.00. Dr. A. Petrika, Brooklyn, N. Y., be anksčiau paskelbtų, auکو \$2.00, surinko \$12.00, viso \$14.00. J. Fr. Baltramaitis, Brook- lyn, N. Y. \$3.00. Sv. Vincento Draugystė, Mas- peth, N. Y. \$10.00. W. A. Meškus, Scranton, Pa., auکو \$1.00, surinko \$19.00, viso \$20.00. C. S. Cheleden, Pittsburgh, Pa., auکو \$10.00, surinko \$20.00, viso \$30.00. Lietuvos Dienos Komitetas, New Yorke \$300.00. Kazys Dryža, Philadelphia,

Pa., auکو \$2.00, surinko \$25.00, viso \$27.00. Adv. Elihu D. Stone, Boston, Mass. \$25.00. Lietuvos Vaizbos Butas, Pittsburgh, Pa. \$25.00. Juozas Ambraziejus, Brook- lyn, N. Y. surinko \$5.00. Charles K. Pikel, Pittsburgh, Pa. \$5.00. Ponai J. Grebliunai, Pitts- burgh, Pa. \$2.00. Iš viso aukų \$1,133.50 Anksčiau paskelbta \$413.00 Bendrai \$1,546.50

Džiugu matyti, kaip greit ir duosiniai lietuviai paskubėjo su parama. Gen. Konsulatas, nuo- širdžiai dėkodamas visiems au- kotojams, prašo visus asmenis, kurie dar negrąžino aukų lapus, skubiai juos sugrąžinti. Be to, praneša, kad, jei kiek pinigų liks, jie bus skubiai pasiūti į Lietuvą mūsų atgautos sosti- nės ir Vilnijos krašto išvargin- tiems broliams-sesėms sušelpi ti ir parenti. Lai pradžiūns jų širdys, kaip ir jūs rasite pasi- tenkinimo, kad auکو jote kil- niems tikslams. Jonas Budrys, Generalinis konsulas.

LIETUVIŲ LAISVĖS MY- LĖTOJŲ DRAUGYSTĖ

WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1939 METAMS. Jos Maciulis — pirmininkas, 906 Prescott St. Waukegan, Ill. F. Sedoravičia — pirm. pagalbin., 733 Lincoln st., Waukegan, Ill. Suzana Gabris — nutarimų rašt., 730 McAlister ave., Waukegan, Ill. Emilija Kernagis — turtų rašt., 720 Vine Place, Waukegan, Ill. K. Vaitiekunas — kasierius, 726 — 8th St., Waukegan, Ill. KASOS GLOBĖJAI D. Lauraitis, K. Ambrozunas, KNYGIAI K. Dambrauskas, A. Mareinkus. MARSALKOS: P. Rukštalis, J. Jarušaitis. Susirinkimai buna paskutinį nedė- lio od "A" gė: "Ossauu ouozs juap Liuosybės Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts., Waukegan, Ill.

Lengvas Budas

Išmokyti Angliškai.

Rankius reikalingiausių žodžių ir pasiskalbėjimų. Si knyga sutaisyta taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvie- nas gali greitai išmokyti kalbėti angli- škai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet žieiai sakiniai, pasiskalbėjimai dar- bo tiekiant, važiuojant kur nors, nu-ėjus krautuvėn, pas daktarą, pas bar- zduktui, pas kraudžių ir tt. Ši fone- tiška ištarimu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas Pusi. 95. 35c.

KUNIGŲ CELIBATAS.

— Išaiškinta kunigų hepatystės iš- puolimas. Šią knygą turėtų perskai- totija, pasekmės ir jų doriskas nu- tyti kiekvienas vyras, tėvas ir jauni- kaitis, kurie geidžia, kad jų moteris, dukteris ir mylimosios nepapultų į tokių kunigų globą. Parašė kun. Geo. Townsend Fox, D. D., sulietuvino Ferdinand de Samogitia. 25c.

KELIATAS PATARIMŲ FARMERIAM

Vaiskrumių priežiūra ru- dens metu.

Vaiskrumiai augdami ir vesdami vaisius sunaudoja daug trąšinių medžiagų. Žemėje šitų maistingųjų medžiagų kas metai mažėja, vaiskrumiai pradeda silpniau augti, mažiau vesti vaisių ir turi didesnę palin- kimą apsigirti įvairiomis li- gomis. Tat, kad vaiskrumiai gerai augtų ir kiekvienais metais duotų gerą derlių, reikia žemę gerai tręšti, ge- nėti, kovoti su kenkėjais ir ligomis.

Dabar, rudens metu, kai uogos jau nuskintos, reikia supurenti žemės paviršių, išrinkti visas piktžoles, ypač varpučių šaknis. Visas pa- senusias, apsikrėtusias ligo- mis bei sužeistas šakas rei- kia pašalinti. Jei krumas yra tankus, reikia praretinti, kad gautų pakankamai saulės šviesos, šilumos ir oro. Krumas turi būti normalus, neperdaug išsišakojęs ir tankiai nesužėlęs. Visas ne- reikalingas šakas reikia pa- šalinti.

Kaip jau minėjau, augda- mi ir vesdami vaisius vais- krumiai sunaudoja daug maisto medžiagų, todėl ne- galime apsieiti be tręšimo. Tręšti galima kompostu, mėšlu, srutomis ir minerali- nėmis trąšomis. Mėšlas yra vispusiška trąša, patęrus mėšlu vaiskrumiai gauna visų reikalingų maisto me- džiagų. Be to, nuo mėšlo dirva pasidaro šiltesnė, pu- resnė ir geresnės struktūros.

Vaiskrumiams tręšti ge- riau tinka perpuvęs mėšlas. Jei mėšlo neturime, galime tręšti kompostu, durpine žeme ir srutomis. Prieš trę- šiant durpėmis, reikia jas gerai sumirkyti srutose.

Iš mineralinių trąšų šiuo laiku galima tręšti toma- milčiais, kalio druska ir kal- kėmis. Šios trąšos vartojam- os kaip priedas prie mė- šlo.

Kalis padeda išaugti stip- rią ir sveiką medieną, pade- da jai prinokti, todėl krum- mai esti atsparesni šalčiams ir kenkėjams. Nuo fosfori- nių trąšų padidėja derlin- gumas ir pagreitinamas der- liaus ankstyvumas. Nuo pa- tręšimo kalkėmis žemė ge- resnės struktūros ir pašalinamos augalams kenksmingos rug- šys. Čili salietra gerai vei- kia ir šakų ir lapų išaugimą.

Salietra ir srutomis reikia tręšti pavasarį, iki liepos 1 dienos. Vėlyvesnis tręšimas yra nenaudingas, augalai sparčiai pradeda augti, iki žiemos nespėja pilnai sume- dėti, ir gali nukentėti nuo šalčio.

Kalkėmis vaiskrumius rei- kia tręšti kas treči metai. Tomamiličiais ir kalio drus- ka reikia tręšti kasmet. Sa- lietrai reikia berti pavasarį vegetacijai prasidėjus. To- mamiličių ir kalio druskos galime berti ir dabar. Išbė- tus trąšas, reikia jas negi- liai su žeme sumaišyti.

Prieš žiemą aplink vaiskrumius žemės paviršių nau- dinga apkloti perpuvusiu mėšlu ar kompostine žeme.

Nuskynus uogas, vaiskrumius patartina nupurkšti arsenate of lead ir mėlyno akmenėlio (bluestone) skie- diniu. Tas išnaikina kenkė- jus ir ligų perus.

Tad gerai vaiskrumius prižiūrėkime, tręškime, ko- vokime su ligomis ir kenkė- jais, tada visados gausime gerą derlių.

Br. Lukoševičius.

TURKIJŲ UZDRAUSTA KELTI DIDELES VES- TUVES.

Buvęs Turkijos diktato- rius, Kemal Ataturk, panai- kino haremus, kuriuos pa- laikydavo Mahometo baž- nyčia, ir išlaisvino moteris. Dabar Turkijoje įvesta jau monogaminė šeimyna—vien- nas vyras, viena moteris. Haremų jau nebėra.

Vesdamas Ataturko pra- dėtas reformos toliau, jo i- pėdinis gen. Inonu atkreipė dabar savo dėmesį labiau- siai į papročius ir įvairias tradicijas. Ypatingai refor- muojami dabar iš pagrindų vestuviniai papročiai. Gen. Inonu uždraudė naujave- džiams dovantoti bet kokias dovanas, mokėti kračius. Naujuoju dekretu griežtai draudžiama švesti vestuves ilgiau, kaip 24 valandas; draudžiama vestuvių pokylį daryti viešoje vietoje, kaip, pavyzdžiui, restorane, klui- be, salėse. Be to, vestuvių eisenai negali būti sudaryta daugiau kaip iš penkių veži- mų ar automobilių.

Senų tradicijų mėgėjai protestuoja prieš šį naują dekretą, tačiau Turkijos vy- riausybė mano, kad tokiu būdu bus išvengta didelių, kartais visai net nereikalin- gų išlaidų.

AMŽINOS DAINOS.
Šioje knygotėje telpa 44 geriausių Jovaro dainų. Jos tinka deklamaci- joms ir dainavimui. Kaina 15c.

DR. MARGERIS

Gydytojas ir Chirurgas

Valandos: nuo 10 ryto iki 2 p. p. ir nuo 6 iki 8:30 vakaro. Šventadieniais: 10 iki 12 diena.

3325 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Tel. Boulevard 8483

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokyti Kalbą

SUTAIŠĖ DR. D. PILKA, Lietuvių Kalbos Mokytojas prie MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION KAINA \$1.00.

DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

SVEIKATA

TAI DIDELES SVARBOS VEIKALAS
KIEKVIENAM ŽMOGUI.

Toje knygoje yra pamatinės žinios iš Anatomi- jos, Fiziologijos ir Hygienos.

Kas skaitys tą knygą, tas sužinos apie savo kuno mechanizmą ir tokių dalykų, kokių pirma nežinojo.

Knyga labai puikiai iliustruota, taip kad kiek- vienas aiškiai gali suprasti ir matyti savo kuno organus paveiksluose.

Knyga 340 puslapių, gražiai audimu apdaryta.

Kaina \$2.50

KELEIVIS

253 Broadway So. Boston, Mass.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

Prystoras Esas
Kaune Gyvas.

"Keleivy" buvo rašyta, kad atvykęs Vilniun nusišovė buvęs Lenkijos ministras pirmininkas Prystor. Šiokia žinia buvo gauta iš Rygos.

Dabar "Lietuvos žinios" praneša, kad tai ne tiesa. Prystoras dabar esąs Kaune gyvas.

Kalbėdamas dėl karo su vokiečiais, Prystoras sako, kad vokiečių kariuomenė šiame kare pritaikius naujus kovos būdus ir naują taktiką — galingas motorizuotas dalis ir aviaciją.

Sunkieji ir lengvesni tankai ejo ofensyvon, o tuo pačiu metu aviacija bombardavo ir dezorganizavo fronto rezervus.

Pasak Prystoro, lenkų kariuomenė nei psichologiškai nei technškai tokiai kovai nebuvus parengta. Ši nauja vokiečių kovos taktika lenkų kariuomenei buvus staigmena, kaip ir francuzams didžiojo karo metu dujos.

Sovietų Rusijos kariuomenės įsikūlimas taip pat buvus lenkam nelauktas ir staigmena. Lenkų politiniai sluoksniai niekad nesitikėję, kad Sovietų Rusija taip padarytų.

Reikia manyti, sako Prystoras, kad Vokietijos valstybės vadams buvus iš anksto žinomas Sovietų Rusijos pasielgimas.

Bet kaip ten bebūtų, karas dar nesibaigęs, dar vos tik prasidėjo ir nežinia kada ir kuo baigsis.

Prystoras reiškia pasitenkinimą Lietuvos vyriausybės užimta pozicija lenkų pabėgėlių atžvilgiu — su teikimu jiems globos tarptautinės neutralumo politikos ribose.

SUNKI PIENO UKIO
ATEITIS.

Šiais metais Rokiškio apskrityje visai neužderėjo dobilai; šieno ir kitų pašarų taip pat žymiai mažiau ukininkai turi. Dėl sauso oro dauguma ukininkų jau neturi kur ganyti gyvulių, nes vietomis lietau du mėnesiai kaip nebuvo lietus. Vietomis vandenį gyvuliams girdyti veža 4—5 kilometrus. Artėjant rudeniui bei žiemai, gali būti dar sunkiau, nes dėl pašaro stokos jau dabartinio laiko daug parduoda gyvulių, kurie yra gana pigūs.

Pienas jau sumažėjo per pus ir yra galimybės, kad dar mažės. Tuo būdu Rokiškio ukininkų pelningoji ukio šaka — pieno ukis — junta "krizę", dėl ko junta ir ukininko "kišenė".

Pašaro atžvilgiu ukininkams ši žiema bus labai sunki.

KAIP NUSTATYTA VILNIAUS KRAŠTUI SIENA.

(Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono pranešimas.)

Washington. — Oficialėmis žiniomis naujoji Lietuvos siena rytuose prasideda prie Latvijos ribos ir eina Druškių ežero rytiniu pakraščiu, Druškių miestelių palikdama jiems; toliau pro Rismenus (mums), pro Daugliškių stotį (jiems) ir vakarus nuo švenčionių, kurie liko jiems, — pro Duivydzius (mums), pro Šumską, Tabariškius, Jaukunus, Eišiškes, Dainavą (visi) ir toliau Ulos upę į vakarus ligi taip vadinamos buvusios administracijos linijos, — toliau ta linija kaip seniau, paliekant Gardiną už tos linijos.

STEIGIAMO KONTROLIOJAMŲ VISTŲ UKIAI.

Paskutiniiais laikais Lietuvoje pradėta rūpintis kontroliuojamais vistų ukiais.

Tokiems ukiams steigti apskričių agronomai parenka atitinkamus ukininkus ir pas juos tokius ukius steigia.

Kontroliuojamieji ukiai bus steigiami pas tuos ukininkus, kurie turi nemažiau kaip po 80 vienos grynios veislės (leghornų arba rodislandų) vistų, turi įrengtą arba ligi rudens įrengs tinkamas vietas ir gali vištas inkamai maitinti, prižiūrėti ir vesti dėslumo kontrole. Kadangi daugiausia kontroliuojamose ukiuose pagamintų kiaušinių sunaudos iščiukų peryklos, kontroliuojamieji ukiai turės būti koncentruojami arčiau gelekelių ar pačių peryklių. Už dėslumo kontrolės vykdymą numatoma atlyginti, mokant už kiekvieną kontroliuojamą vištą per metus po 4 litus, bet ne daugiau, kaip po 400 litų viename ukininkui.

Kandidatus parenkant, ypatingas dėmesys bus kreipiamas į vištytų tinkamumą. Prie vištytų turės būti pakankamai vietos ir vištų ganyklai įrengti. Smulkesnių žinių kontroliuojamų ukių steigimo reikalu reikia apskričių agronomai ir paukštininkystės bei smulkių ukio šakų instruktoriai.

I VIENKIEMIUS IŠSIKIRSTE GRAŽIAU
GYVENA.

Nedzingė. — Nedzingės apylinkės daug kaimų baigia skirstytis į vienkiemus. Didelė dalis jau išsikirstė. Iš pradžių ukininkai nenorėjo sutikti skirstytis į vienkiemus, mat, bijojo pradėti statyti naujus ukio trobesius, bet dabar yra tuo patenkinti ir džiaugiasi. Tėka pažymėti, kad vienkiemiuose ukininkų trobesiai yra gražiai pastatyti, prilaikant statybos techniko paaiškinimų. Sodybos gražiai sutvarkytos, aptvertos gražiomis tvoromis. Trobesių vidaus įrengimai taip pat yra daug puošnesni, negu senų trobesių. Ukininkai darbo nors ir daug padėjo, bet dabar nuveiktas darbas jau gali pasidžiaugti.

RENGIA SAVAITĘ KOVAI SU NELAIMINGAIS
ATSITIKIMAIS.

Lietuvoje esti daug nelaimingų atsitikimų. Dauguma tų nelaimingų atsitikimų bėda dėl žmonių neapdairumo, nemokėjimo saugotis susisiekimo priemonių, neatsargumo jomis naudojantis ir tt. Visa tai turėdama galvoje Susisiekimo ministerija projektuoja surengti kovą su nelaimingais atsitikimais savaitę. Ta proga būtų varoma atitinkama propaganda, surengta nelaimingų atsitikimų paroda ir tt.

DĖL SAUSROS NEGALI
SĖTI RUGIŲ.

Kamajai. — Dėl sauso oro šiais metais ukininkai beveik negalėjo idirbti rudens; dabar jau rugių sėjimo laikas, o dar dauguma ukininkų nesulaukdamie lietaus pradėjo baigti dirbti rudens, kuris dirbti yra gana sunku. Žemė virsta didžiausiais gabalais, kuriuos du žmonės vos gali pakelti. Ateinančiais metais rugių derlius numatomas blogesnis.

Hitleris Apžiūri Paimtus Lenkus.

Si nuotrauka yra prisiūsta Amerikon iš Berlyno oro bangomis. Vokiečiai sako, kad čia esą parodyti jų nelaisvėn paimti Lenkijos kareiviai, varomi šituo vieškelio į koncentracijos stovyklą Vokietijoje. Iš dešinės matosi automobilis. Tai esanti Hitlerio mašina, iš kurios jis apžiūri nuginkluotus lenkus.

UKININKAI PRAŠO LEISTI
LINUS MIRKYTI
EŽERUOSE BEI UPĖSE.

Šią vasarą beveik visoje Lietuvoje išdžiūvo dauguma kadrų bei tvenkinių. Dabar ukininkams reikia linus mirkyti, bet nėra kur. Todėl daugelis kreipėsi į žemės ukio ministeriją, prašydami, kad leistų linus mirkyti ežeruose bei upėse. Ministerijoje dabar šis klausimas svarstomas. Jis laikomas labai opiu, nes linais užteršiamas vanduo ir nyksta žuvis.

ISDŽIUVO ŠAKNIA-
VAISIAI.

Butrimonys. — Apylinkės ukininkai susirupinę, kad, esant ilgesniam laikui sausrui, baigia džiūti šakniavaisiai ir jau vietomis trūksta vandens. Be to, turės užsėti rugių, t. y. žiemkenčių, sėja. Pasak ukininkų, senai toki metai buvo, kad taip viskas išdžiūtų.

MIRĖ KALINYS BLIUVAS.

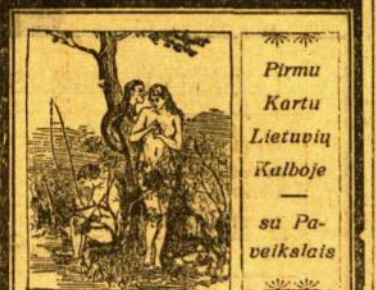
Marijampoliškis J. Bliuvas buvo apkalintas bylą pagrobimu iš apygardos teismo ir nubaustas šešeriais metais sunkių darbų kalėjimo.

MOTERYS GAMINA
SAMAGONĄ.

Alseta, Rokiškio val. — Rokiškio paežeryje beveik kiekvieną sekmadienį esti gegužinė. Į gegužinę pristatoma samagono. Tą samagoną gamina atėjūnė moteris G. Ji dar turi dvi pagelbininkes. Čia juokaujama, kad bobos įkūrė samagono bendrovę.

EILĖS IR STRAIPSNIAI.

Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės, daugybė straipsnių, juokų, ir tt. Puikiai iliustruota, 95 pusl. 25c.

Nauja Lietuviška
BIBLIJA
SATYROJE

mieta Biblija 5 1/2 x 8 colius, turi 282 puslapius ir 379 paveikslėlius. Labai įdomi ir naudinga kiekvienam žmogui. Žmogus skaitęs šią Bibliją ir išmokęs jį paveikslėlius, kurie perstato kas buvo pirmą kartą svetloje ir iki užgimimo Kristaus, užmirus vienu savo vargus ir džiaugiasi joimi tokią knygą įsigio, jam bus trumpei žinios vakarai.

KAINA TIK \$1.00
Norint gauti šią Bibliją, pinigais susikvėpinti ar Pateik Money Orderiu arba registruojama laiške ad-vous.
"KELEIVIS"
255 Broadway,
So. Boston, Mass.

UKININKAI RUPINASI
VAIKŲ MOKSLINIMU.

Mažeikiai. — Ukininkai, besirūpinantys savo vaikų mokslinimu, prašymais kreipėsi į atitinkamas įstaigas, kad prie kai kurių pradžios mokyklų būtų atidaryta naujų kompleksų. Tačiau gauta žinia, kad tebusių atidaryta tik 3 nauji kompleksai.

VANDENS BADAS.

Žagarė. — Šiame valsčiuje ir kitose apylinkėse gresia vandens badas. Suliniai, kudros ir menkesnieji upeliai taip išdžiūvo, kad ukininkai gyvuliams vandens turi važiuoti net už 2 ar 3 kilometrų. Ir garinėmis mašinomis pas mus kulti neįmanoma dėl stokos vandens.

KULIA NEDŽIOVINTUS
LINUS.

Esant didelėms sausroms nurauti linai laukuose taip sudžiūvo, kad juos galima kulti visai jaujoje nedžiovinus. Kur tik gali, taip ir daroma. Ukininkai sako, kad jaujoje nedžiovinus, iš kai kurių linų rūšių esąs geresnis pluoštas.

SIMTAMETĖ SENUTĖ.

Kubiliūnai, Biržų apskr. — Šiame kaime gyvena simtametė senutė Lavanorija Virininė. Ji dabar jau turi 108 metus amžiaus. Šita senutė yra gimusi dar baudžiavos laikais ir gerai atsimena 1863 metų lietuvių sukilimą prieš rusus. Dabar ji gyvena Kubiliūnų kaime ir yra dar gana stipri.

PAŽANGUS SAVAITRASTIS
ARGENTINOS LIETUVIŲ
BALSAS

I U. S. A. metams kainuoja \$1.50. Pažinkite Pietų Amerikos lietuvių gyvenimą, išsirašydami "Argentinės Lietuvių Balsą". Adresas: "A. L. BALSAS"
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

LIETUVOJ INTERNUO-
TA 10,000 LENKŲ.

Lenkijos karių yra pabėgusių į visus kaimyninius kraštus. Ypač jų yra tuose kraštuose, su kuriais Lenkija visą laiką turėjo glaudžius santykius: Rumunijoje ir Vengrijoje jų yra kelis kartus daugiau negu Lietuvoje.

Iki šio laiko iš viso į Lietuvą yra atbėgusių keli tūkstančiai karių ir apie tūkstantį civilių, viso ne daugiau 10,000. Civilių visiškai globą ir rūpinimą yra paėmęs Raudonasis kryžius.

Internutuojams yra įsteigtos stovyklos Birštone, Kulautuvoje, Palangoje ir Rokiškyje. Jų priežiūros reikalus rūpinasi kariuomenės organai. Internutuojų aprūpinimą maistu, apsauga bei šiaip globa yra numatęs perimti Raudonasis kryžius. Tuo reikalu mūsų Raudonasis kryžius yra suėjęs ir kontaktą su Tarptautiniu Raudonojo Kryžiaus komitetu bei Raudonojo kryžiaus draugijų tarptautine sąjunga, prašydamas jų pinigines ir šiaip visokeriopos paramos. Taip parama yra pažadėta ir jau ruošiamasi.

Pagal tarptautinius nuostatus, internutuojieji išlaikomi sąskaiton tos valstybės, kurios jie yra, arba tos, kurią jie ar jos dalis paveldėja.

INKVIZICIJA. Parašė N. Gusev. Puiki naudinga knyga, aprašanti katalikų bažnyčios siautimus ir pradžios reformas. Su daugeliu puikių paveikslų. 215 pusl. \$1.00

SIENINIAI
KALENDORIAI
1940 METAMS.

Užlaikau daug visokių rūšių ir visokių kaina Sieninių Kalendorių. Būtinai pasidomėkite su ju apgarsinimais ir pigiai. Kurie norėtų parduoti pavieniais arba norint agentant, geros išlygos. Turime ir Darius-Girėno Kalendorių su jų aeroplanu. Prisiunčiame į namus kas reikalauja. Vienas 25c.—5 už \$1.
Z. GILEVICIUS
73 Hartford Ave.,
NEW BRITAIN, CONN.

PAŽANGIEJI AMERIKOS
LIETUVIAI!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI SVIETIS. JŲ GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Svietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimtas Mokslo, Literatūros ir Visuomenės Mėnesinis Iliustruotas Žurnalas KULTURA.

"KULTURĄ" REDAGUOJA PASIŽYMĘJĘ MOKSLININKAI. Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos rašytojai, veikėjai, todėl "Kultūros" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išsirašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą "KULTURĄ" arba IŠSIRASYKITE JĮ PATYS. "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomūs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas laiks nuo laiko duoda pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi. Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pusmečiui — 8 litai. Amerikoje: Metams \$4; Pusė metų \$2. Adresas:

ŽURNALAS "KULTURA"

ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

Vilnius Smarkiai Subombarduotas.

Vokiečių orlaiviai paruošė rusams kelią į miestą.

Kaunan yra atvykusių iš už administracinės linijos žmonių, kurių tarpe yra ir iš Vilniaus. Tie pabėgėliai pasakoja apie paskutines Vilniaus dienas Lenkijos valdžioje.

Vilnius paskutines dienas išgyvenęs tragiskas valandas. Po to, kai sekmadienį Lenkijos valdomas teritorijas pradėjo citi raudonoji kariuomenė, Vilnius jau netekęs vilčių, kad galės atsilaikyti. Atrodė, kad viskas jau baigta.

I Vilnių visų pirma įėjusios rusų tankos nuo Lydos, per Žaliąjį tiltą, kurios pradėjusios gatvėse šaudyti. Šaudė, kaip spėjama, todėl, kad gatvėse buvo matyti kareivių, žinoma, jau besitraukiančių, palaidų ir daugumoje beginklių.

Prieš rusų įėjimą, Vilnių bombardavo nacių orlaiviai. Daugiausia nuo bombardavimų nukentėjusios Vilniaus apylinkės. Visiškai sudeginta ir sugriauta Vilniaus geležinkelio prekių stotis, didžiulis pastatas, apgadinta radijo stotis, labai sugadintas Vilniaus aerodromas, kuris tiek suraustas bombų, kad juo naudotis tuo tarpu nebegalima. Pataikė bombų ties Rusų kapais, kur jos nukrito ant geležinkelio bėgių ir namų, kurie visai sugriauti. Bombų pataikė ir į Žvėryną, miesto dalį už Neries, kame, be ko kita, viena bomba pataikė į apskaus, priešlektuvinę slėptuvę, kurioje penki žmonės užmušti. Bombų nukritę Zakreto gatvėje ir kt. Vokiečių lėktuvai atskrisdavo grupėmis, po kelis. Skraidydavę jie labai aukštai, todėl ir suskaičiuoti būvę sunku, nes iš už debesų kartais visai jų nesimatydavę.

Vilniuje paskutines dienas buvę daug suvažiuavę iš kitų Lenkijos vietų žmonių — iš Gdynės, Poznanės ir kitur. Bet Vilnius paskutinės dienas gyvenęs be visuomeninės iniciatyvos, pasyviai ir beviltiškai. Niekas nieku nesirūpinęs ir niekas nieko neveikęs. I Vilnių trečiadienį popiet atžygiavo sovietų kavalerija. Tai esą, sovietų 12-to, 16-to, 18-to ir 27-to kavalerijos pulkų da-

linai. Ligšiol Vilniuje tebuvo sovietų tankai ir žvalgai. Nuo antradienio popiet bet koks Vilniaus telefoninis susisiekimas su užmiesčiu nutrauktas.

Trečiadienį sovietų ginkluotų pajėgų Vilniuje vadas priėmė įvairias delegacijas, jų tarpe taipgi lietuvių ir baltgudžių visuomenės delegacijas.

"L. Z."

NĖRA ŽIBALO IR DA
LIEPIA ŽVAKES
TAUPLYT.

Bažnyčiose ir kitų tikybų maldos namuose nemaža sudeginama žvakių maldų metu.

Kadangi dabar žibalo sunkiau gauti, o daugumas ukininkų žibina žvakėmis, be to, steariną žvakių gamybai reikia importuoti, todėl kilo reikalas ir žvakes tauptyti.

Tuo reikalu kainų tvarkytojas kreipėsi į katalikų ir žydų dvasiškiją, prašydamas paraginti savo tikinčiuosius, kad jie tauptyt žvakes.

PER 7 MĖNESIUS LIETU-
VOJ PRIAUGO 12,687
ASMENYS.

Centrinio statistikos biuro duomenimis, per šių metų pirmuosius 7 mėnesius Lietuvoje buvo 33,301 gimimas ir 20,614 mirimų. Taigi priaugo per tą laiką 12,687 asmenys.

Vedybų per 7 mėnesius buvo 12,034.

ŽODYNELIS

LIETUVISKAI-ANGLISKAS IR ANGLISKAI-LIETUVISKAS, telpa 18,000 žodžių, labai parankus turėti kšenyje. Gražiai apdarytas dirbtine skura, 160 puslapių. Kaina \$1.00. Parankesnis ir geresnis išleninio žodynelio lietuvių kalboje nėra. Gaunamas "Keleivy".

PAGARSINIMAI
'KELEIVY'

Norint, kad pagarsinimas taptų GREIT, reikia pridurti garsinimą administracijon nevliau PANEDE-LIO VAKARO. Sluokiant per patį, reikia pasitarti su anksčiau, kad pasiektų mus ne vėliau kaip panevėly. Vėliau gauti garsinimai ir tos sąvoklės numerį nespėjama patalpinti.

Norint, kad garsinimas nesutrukdėtų, skyliu su pagarsinimu reikia siųsti ir mokėti.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitokį parengimą, trumpą pranešimą patalpinti už \$1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo colio.

Už patiekalų darbininkų, pardavimų ir kitokių amūklus pranešimus, kaina 2c. už žodį. Stambesniems raidėm atgalvis—15c. extra.

"Keleivio" prenumeratoriams už patiekalų giminčių ir draugų, kaina 1c. už žodį. Mažiausio patiekalų kaina 50c.

Norint patiekalų su paveikslu, reikia pasitarti fotografiją ir klausiti kainos.

"KELEIVIS", 255 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS
IR BALADOSSIELOS
BALSAS

Papuošta daugeliu spalvotų puikių paveikslų, 223 pusl. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuoti viešose susirinkimuose.

PALINKSIMINS JUSŲ LAISVAS NUO
DARBO VALANDAS.

Knygoje yra trijų rūšių eilės: TAUTISKOS, SEIMINISKOS IR DARBININKISKOS. Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje.

KAINA TIK \$1.00.

Audimo apdarais \$1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugis. Piguus geriausia siųst "Money Orderiu". Popierinius galima siųsti tiesiog paprastam konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir "Keleivio" adresą ir nepamiršti pripildyti už 2c. markę.

"KELEIVIS"

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

SLA 2-ro APSKRICIO METINIS SUVAŽIAVIMAS.

SLA kuopos prigrūdinčios 2-ram Apskričiai Mass. valstijoje, prisiunčia apie 50 atstovų į metinius suvažiavimus, praveda daug gerų nutarimų ir paskiria nemažą sumą reikalingiems sušelpimams ir konkursams. Šįmet suvažiavimas įvyks lapkričio 5 d. So. Bostono Piličių Kliubo svetainėje. Posėdžiai prasidės 11 ryto. Linkėtina, kad ir šis suvažiavimas duotų gerų rezultatų bendriems SLA reikalams. Suvažiavimas turėtų surast budus padaryt pasėkmingu antrą pažangos vaju. Reikėtų skirt geras dovanas tiems organizatoriams, kurie daugiausia prisidėjo prie SLA narių ir tiems, kurie suorganizavo naujas kuopas, kur visai jų da nėra, ypatingai jaunųjų kuopas.

Patartina, kad kuopos skirtų delegatais tuos organizatorius, kurie pasekmingai dirbo pirmam vajui. Kuopos, kurios iki šiol da prisidėjo prie 2-ro Apskricio, turėtų prisidėti ir atsiųst nors savo pirmininkus į šį suvažiavimą. Pirmam vajui 2-ras Apskritis padarė mažą pažangą: šiame vajuje turime parodyt savo gabumus. Kuopos ypatingai turi rūpintis suinteresuoti jaunuosius. Jiems reikia tinkamai išaiškinti, kad už 20 metų jie bus turtingesni, nes SLA milijonai pereis jų globon.

P. K. Šimkonis.

Pranešimas Bostono Elevated Railway.

Bostono Elevatorių Kompanijos Globėjų Boardas praneša, kad vietų 5c. fėrai bus atitaisomi su 1 d. lapkričio. Tie globėjai nori palaikyti originalų tų fėrų tinklą, t. y. už 5c. vežiuotės iš ir į vietų centrus.

Dabartinis vidutinis važiavimas yra 3 mylios už 5c., o kiti važiavimai beveik 6 mylių tolimo. Šiuose laikuose važiavimai tokio tolimo nepateisinami.

1920 metuose kompanija lengvai apdengė išlaidas ir tada pasireiškė fėrai už 5c. kuomet gelžkelių kompanijos išėjo lygiom. Isteigimas naujų buso linijų ir įvedimas 5c. fėrų pailgino šio pigio važiavimo.

Sutrupinus ilguosius važiavimus, vidutinis važiavimas bus 2 mylios už 5c. Iš viso bus 221 vietinis 5c. fėras.

Su šiuo patvarkymu kompanija sumažins deficitą. Knygelė apie 5c. fėrus gaunama visose stotyse.

Kubiliuno radio programa.

Nedėlioje, spalio 29 iš stoties WCOP 1120 k. programa prasidės kaip 8:30 ryto. Programą pildys Aido Choro merginų grupė iš Worcesterio, vadovaujant J. Karsokienei ir Art Mason and his Serenaders orkestra iš Brocktono.

Prie 435 Shawmut ave. šio utarniniko naktį sudegė savo lovoj Francis Fox, 60 metų žmogus.

A.M. Dambrauskas

Karpentis, Pentorius
Abienai taisau viską prie Namų iš Lauko ir Viduje.
Turint bilę darbą prie Namų patalynoms, kreipkitės pas mane. Darbas bus padarytas patenkinamai ir prieinama kaina.
1 LYNNVILLE TERR.
& WASHINGTON ST.
DORCHESTER, MASS.
GEN 7116
OFISAS: 315 E Street,
SOUTH BOSTONE.

PILIEČIŲ DRAUGIJOS BANKIETAS.

"Lietuviai valdys Bostoną," pasakė vienas aukštasis miesto valdininkas.

South Bostono Piličių Draugija pereinanti ndėdienį buvo surengus šaunų bankietą savo 40 metų gyvavimo sukakčiai pažymėti. Žmonių buvo keli šimtai. Buvo pakviesta ir keliatas aukštų miesto valdininkų. Stalai buvo apkrauti dešromis, kumpiais ir keptomis vištomis. Kiekvienai dvylikai svečių buvo pastatyta bonka degtinės ir kiekvienam asmeniui bonka alaus. Pirmininkavo Titus Grevis, kuris pakvietė visą eilę svečių pakalbėti. Kalbėjo adv. Bagočius, adv. Šalna, adv. Šalnieris, adv. Ciunys, adv. Grigalius, Dr. Landžius, Seymour, Dr. A. Kapočius, adv. Howard ir keli miesto valdininkai.

Po bankieto, vienas aukštų miesto valdininkų juokaudamas privačiai lietuviams pasakė: "Aš manau, kad su laiku lietuviai išstums airius iš Bostono valdžios. Ir štai kodėl tokia nuomonė pas mane atsirado: aš prie stalo degtinės negėriau, bet stebėjau, kiek lietuvių geria. Kai bankietas pasibaigė, aš negalėjau atsistebėti — ant stalų liko po pusę bonkos ir daugiau degtinės neišgerta. Alaus buvo pastatyta po vieną bonką asmeniui, bet ir tų liko daug neatidarytų. Jeigu tai būtų airių bankietas, tai degtinės nebūtų likę nei lašo, ir du trečdaliai jų gulėtų po stalais girti, o trečias trečdalis muštusi tarp savęs."

Nors tai pasakyta juokais, bet vistiek šita pastaba parodo, kad amerikoniai prastai mano apie airius, kurie mėgsta daug gerti ir muštis. Kad ir juokais pasakyta, šitas komplimentas lietuviams turi but malonus. Jeigu mes patys Bostono ir nevaldysim, tai mūsų vaikai galės valdyti. Pradžią jau turim nebologą. Štai, lietuvis daktaras Jakimavičius yra paskirtas sveikatos departamento viršininku. Advokatai Ciunys ir Grigalius jau turi užimę nebologas vietas teisių departamente. Palengva jau kopiam aukštyn. Prie to daug prisideda ir Piličių Draugija.

FOLKWAY PIANO SCHOOL

Lekcijos 35c. ir daugiau.
(Veltui Planai Praktikai)
JUSTINE O'CONNOR—Mokytoja
2 Church Avenue (nuo Broadway)
SO. BOSTON. tarp D ir E

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
RES. 251 CHESTNUT AVE.,
Jamaica, Plain, Mass.
Res. Tel. Arnold 1023

CASPER'S BEAUTY SALON

83 L STREET, arti 4-th Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4645

Lietuvos Dukterų ir Sunų Draugystės Jubilėjus.

Spalio 29 d. L. Dukterų ir Sunų Dr-stė apvaikščios savo 25 metų sukaktuves. Per tuos 25 metus savo gyvavimo draugystė daug sušelpė savo narių, rėmė viešus lietuvių reikalus aukomis ir abelnai rėmė pažangų lietuvių judėjimą. Kad tinkamai įvertinti tų 25 metų nuveiktus darbus draugystė rengia bankietą su muzikale programa. Kalbės adv. F. J. Bagočius, bus dainų ir muzikos. Nariai tą dieną bus priimami už pusę įstojimo mokesties. Nariai priglūinti į Liet. Sunų ir Dukterų Dr-stę yra apsaugoti ligoje ir po mirties apdraudai. Visi Bostono ir apielinkės lietuviai kviečiami dalyvauti šiame dr-stės 25 metų apvaikščiojime ir lengvomis išlygomis palikite jos narius. Bankietas bus Lietuvių svetainėje, So. Bostone nuo 5 vakaro.

Komitetas.

Ar gali žmogus pats save primušti?

Viena South Bostono moteris pašaukė policiją, kad jos vyras sumuštas. Policija atvyko ir nugabeno jį miesto ligoninėn. Pasirodė, kad jis turėjo sudaužytą galvą. Klausinėjamas, kaip tai atsitiko, išpradžių jis nenorėjo nieko aiškinti, paskui pasakė kad jį sumušė nežinomi boma, o ant pat galo pradėjo aiškinti, kad jis pats sau galvą sudaužęs pieno bonka. Mat, žmona jį aštriai išbarusi, kad jis pareiškė namo vėlai naktimis. Ir jos "pamokslas" taip jį paveikė, kad jis nutarė pats save nubauti; taigi, pasiėmęs bonką ir sudaužęs sau galvą. Bet kaimynai sako ir policija mano, kad ne jis pats save baudė, bet pati jam tokią pirtį užkūrusi.

PUIKUS BANKIETAS

25 metų Lietuvos Dukterų ir Sunų Draugystės Sukaktuves paminėti.

Nedėlioje, Spalio-Oct. 29, 1939

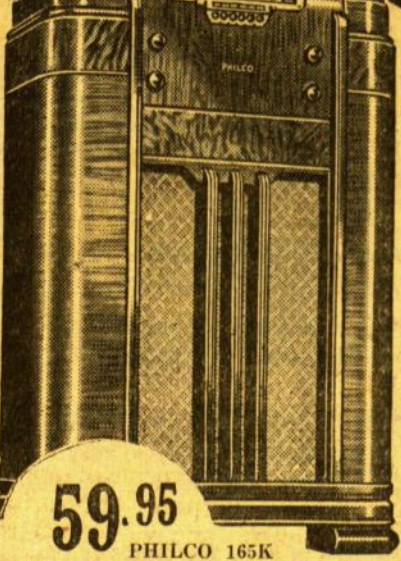
LIETUVIŲ SVETAINEJE

Kampas E ir SILVER ST., SO. BOSTONE.

Pradžia nuo 5 vak. Tikieta \$1.00.

Bus skanių valgių ir gėrimų, graži programa kuri susidės iš dainų ir prakalbų. Kalbės adv. F. J. Bagočius, dainuos Ig. Kubiliunas. Bus linksma orkestra, visi galės linksmiai praleist vakarą. Kviečiame atsilankyti. KOMITETAS.

Tune In EUROPE'S CAPITALS BY Short-Wave!

59.95

PHILCO 165K

(Kiti nuo \$39.95 ir brangiau)

Turi įrengtą Super-Aerial System su Twin-Loop Aerial tyram tonui ir spēkai perimti Amerikos ir iš Svetur Programas. Elektrikiniai Guzikais nustatomos stotys, Katedros Garsiaikalbis, Gražus Walnut kabinetas.

LENGVI ISMOKĖJIMAI

Gausiai įkainuojam Seną Radio.

Pasiklausykite ŽINIŲ APIE KARĄ Tiesioginiai su 1940

PHILCO

Oras pilnas žinių apie Karą! Su 1940 Short-Wave Philco galėsite jas girdėti tiesiog iš Europos. Ir atsiminkit—Tik Philco, įrengtas su Super-Aerial Systema duoda jums VISUS 3... "Tik sujungti ir groja" Parankuma, Nauja Tyrumą Balsu ir Aukščiausią Spėką!

Įrengtas Perimti TELEVISION BALSĄ...Be Vietų!

VELTUI!

KARO ŽEMĖLAPIS

Ir Trumpų Bangų Radio Knyga
Gražus paveikslų Atlasas, su vėliausiu, GERO DYDŽIO Europos karės žemėlapiu, militariškų datų ir knyga trumpų bangų radio stotų.

Gaukite sau veltui Dabar!

ROLAND KETVIRTIS & CO.

312 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS: SOU 4649

Munšainas da neišnyko.

Nors prohibicija senai jau atšaukta, bet munšainierių da yra. Pereitą savaitę du italai Bostone buvo nubauti po \$500 už nelegalų degtinės vartymą. Pas juos rasta 260 galionų gatavo munšaino ir 1,000 galionų užraugtos brogos.

Radio programai.

Spalio 28, programa per stotį WORL 920k. nuo 8:30 ryto: (1) Žinios; (2) duetas gros Longinas Buinis, iš Cambridge smuika ir Jonas Sidlauskas, armonistas; (3) Aštuntas kontestas.

Spalių 29, programa per tą pačią stotį nuo 9:30 ryto: (1) Jaun. Longino Buinio Cavalieris orkestra; (2) dainininkas Jonas Sabaliauskas iš Worcesterio; (3) Jaun. Longinas Buinis smuikininkas iš Cambridge.

Steponas Minkus.

Velnių bei velių naktis, Maskaradų šokiai.

Subatoje, Spalių-Oct. 28 d., nuo 7:30 vakare, Lietuvių Žinyčios svetainėje, So. Bostone, bus linksmas pasivakaravimas. Šie maskaradų šokiai ruošiami paminėti Halloweenų naktį. Vyrams ir moterims bus duotos penkios gražios dovanos, kurių maskaradų drapanos bus gražiausios ir keisčiausios. Ateikite visi apsimaskavę, turėsite gražų ir linksmą laiką. Šokiams gros gera orkestra, ir kitokių pamarginimų bus. Rengia Moterų Ratalis. Įžanga labai maža vieniems.

Tėmykite! Moterų Ratalio Kultūrinis Koncertas įvyks nedėlioje, lapkričio 12 d., South Boston Municipal Svetainėje, E. Broadway, So. Bostone. Prašome visų tą dieną nieko nerengti, bet dalyvauti mūsų koncerte.

South Bostone apiplėšė banką.

Šį utarninką, apie 11 valandą ryto, du ginkluoti banditai užpuolė South Bostono kooperatyvų banką prie Andrew skyvėro ir pagrobė \$600. Paskui banditai surišo buvusias tenai dvi merginas ir vieną vyrą ir pabėgo.

Brockerto alaus vakaras.

Pereitą penktadienį Lietuvių salėje Brockerto alaus kompanija rodė judomais paveikslais kaip lietuvių bravoras gamina alų ir kaip lietuvių piknikuose žmonės tą alų geria. Salė buvo pilnutėlė publikos. Buvo gero Brockerto alaus ir užkandžių, buvo prakalbų ir ant galo šokiai.

ŽINYČIOS PATARNAVIMO OFISAS.

Šis ofisas patarnauja lietuviams visokiais reikalais be skirtumo jų politinių ir tikybos įsitikinimų. Mūsų ofise patarnauja žymūs profesionalai: Dr. Jonas Repšys prižiūri mūsų žmonių sveikatą ir duoda patarimus. Adv. Davis Franklin veda legaliskus reikalus. Jis yra žymus advokatas. Prof. B. F. Kubilius yra nuolatinis ofiso vedėjas ir patarėjas.

Bile reikalu prašome ateiti į ofisą tarpe 6 ir 8 val. vakarais, 2 Atlantic st., So. Boston, Mass. Tel. South Boston 2458. Už patarimus ir pasikalbėjimą nėra mokesčių. (-)

Brightono teisme šį utarninką nukrito keli blokai lubų.

PATVARKYMAS 5c. Vietų Važiuotės

Įeina Galion Lapkričio 1 d.

Viešas Globėjų Boardas Bostono Elevatorių Kompanijos su 1 d. Lapkričio atitaiso vietinius 5c. fėrus ant kai kurių karų, busų ir elektrikinių linijų. Nauji 5c. fėrai apims sekančiai:

Davis Square į Lechmere Sq. per Highland Avenue
Davis Square į Lechmere Sq. per Somerville Ave.

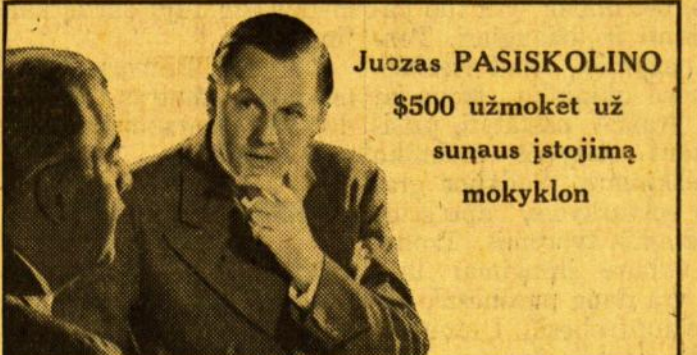
Globėjai nori palaikyti 5c. fėrų tinklą padedant tuos kelius ant sveiko pagrindo, prisilaikant tų principų, kuriais jie buvo pavadinti, tai yra, pigus važiavimas iš ir į vietos centrus.

Nebus mainos reguliariuose 10c. fėruose ir 5c. studentų tikietuose.

Brošiura, "Rodyklė 5c. Fėrų," pagaminta viešam išdaliniui, kurioje parodoma keliai visų 5c. fėrų ir budai fėrų rinkimams, gaunama kompanijos ofisuose, karų stovyklose ir stotyse.

GLOBĖJŲ BOARDAS

Boston Elevated Railway

Juozas PASISKOLINO

\$500 užmokėt už

suŋaus įstojimą

mokyklon

Jonas SUTAUPĖ

\$500 kad leist savo

sunų į tą pačią

mokyklą

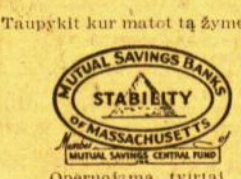

TEMYK ŠITĄ SKIRTUMĄ

\$500 SKOLINTA	\$500 TAUPYTA
Atimokėta per dvyliką mėn.	per 12 mėn. įdėjo po \$41.65
Priėmėt.....\$500.00	Priėmėt.....\$500.00
Užmokėt kaštų.....70.00	Plus nuosimtis.....4.90
Tikrai gautas.....\$430.00	Tikrai gautas.....\$504.90

Tas, kuris taupė naudos gavo \$74.90

Kada jūs taupot pinigų numokėt kas mėnesį skolą, tai kitas gauna nuosimti. Kada jūs taupot pinigų kas mėnesį Taupymo Banko, jūs gaunate nuosimti. Išrokuokit šį skirtumą jūsų vaikų mokykloje išlaidas. Pamišlykit ką tie extra pinigai reiškia... Kai kada skolos reikalingos ir patartinos. Bet tankiausia protinčiau yra but taupiam—susitaisyti pirm išleidimo. Pradėkit savings account šiandien. Tada padėkit jėdilius reguliariai.

Mutual SAVINGS BANKS of Massachusetts

*Skaidytą 14%—išrokuota paprastai kaštai už mažas paskolas ir ant lėmokėjimo pirkinių prisikaitant nuosimti, prižiūrėjimo ir apdovos kaštai. Skaidytą per metus po 2%—minimum, kurį moka Mutual Savings Bankas Massachusetts.

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniai
nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central skv.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21824

MEDICINOS DAKTARAS

C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų,
nuo 7 iki 8 vakare.
107 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

Tel. University 9466

Dr. Susan Glodienes-Curry

LIETUVĖ DENTISTĖ
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave.,
(Prie Central Skvero)
CAMBRIDGE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

15 Leningrado.
Specialistas Vyriškų ir Moteriškų
Ligų, taipgi Kraujo ir Gdos.
Valandos: nuo 10 iki 12 diena.
nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare
180 HUNTINGTON AVE.,
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Tel. SOU 2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakare.
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 diena.

447 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Tel. 28624

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS
Valandos: 9 iki 12
nuo 2 iki 6,
nuo 7 iki 9
Seredom 9 iki 12
ir susitarus.

AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžina šviesą. Išgrynina ir priskirti akinius.

114 Summer Street,
LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 22
BOSTON. Telef. Lafayette 2371
arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTŲ
IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVIŠKA

APTIEKA

SO. BOSTONE

HENRY CABIT

Reg. Pharm.

100 Dorchester Street

SO. BOSTON, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS-
TYTOJAI.
(Insured
Movers)
Perkraustom
čia pat ir į to-
limas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama.
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4618

BAY VIEW MOTOR SERVICE

Telephone
SOUTH
Boston
1058

STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ
IR TROKŲ AGENTURA.
Kainos Stebėtinai Pigios.
Dideli pagerinimai ir
Hydraulic Brekais.

TAIPGI TAIŠMOSE AUTOMOBILIŲ
IR TROKŲ VISOKIŲ
ISDIRBYSCIŲ.

Peter Trečiokas ir
Joe Kapočius — savininkai.
Taisyymo ir demonstravimo vieta:
1 HAMLIN STREET
Kamp. East Eighth St.,